

MAGYAR URIALSSZONYOK LAPJA

M. N. MUSEUM
NYILAP ORSZÁG

gróf Teleki Mihályné

Veres Jeluétele
V., Harmincad-utca 3

TANÁCSOT KÉRNEK

246. *Igen tisztelt Szerkesztő bácsi!* Ki mindenkinek oly okos és szellemes választ tud adni, nagyon kérem, hogy nekem e pár kérdésemre felvilágosítással szolgáljni sziveskedjék. 1. Hogyan lehet az arcon levő pattanásokat eltüntetni? 2. Hogyan lehet házilag jó sertés vagy borjúmáj pástétomot készíteni? 3. A legnehezebb kérdést utoljára hagytam és szeretném tudni, hogyan lehet egy szegény úrileánynak ma férjhez menni? Boldog volnék ha kedvelt lapunkat olvasó hölgyek is szivesek volnának válaszaikkal, illetve tanácsaikkal zavaromból kiegészíteni. A válaszokat előre is hálaán köszöni.

„Szeleburdi kisleány.”

247. Kedves Főszerkesztő úr és kedves olvasótársnőim. Talán különösnek fogják tartani, hogy ilyen jelentéktelennek látszó kérdéssel fordulok önökhöz és szives tanácsukat kérem. Higgyék el: az életben ezek a kis kérdések sokkal súlyosabb jelentőségűek és sokkal inkább mérgezik meg az élet örömeit, mint az úgynevezett „nagy problémák”. Az én boldog családi életem is egy ilyen apró barányfelhő árnyékolja be és viaszgatalan szomorúságba dönti minden napunkat. Tulajdonképpen semmi kifogásom nem lehet az uram ellen. Jó ember, szeret engem és minden gondolata a családjáé. És néhány hét óta mégis beköltözött hozzánk a szomorúság. Szegény, jó édesanyám hozzánk jött lakni, hogy kínos magányából megszabaduljon. Az én szegény, jó édesanyám áldott, nemesszívű asszony, nagyon szeret minket, esondós, úgyszólván alig vesszünk észre, hogy nálunk lakik. És az én uram ettől az időtől kezdve mégis egészen megváltozott. Benne van a régi, ostoba meggyőződés, hogy a felesége édesanyjában csak az — anyósát tudja látni. Azt az anyóst, akiről minden rosszat, kellemetlent és csúnyát feltételeznek. Alig akar beszélni vele, csak éppen annyit, amennyi ki-kerülhetetlen. Édesanyám észrevette ezt és nagyon fájdalmasan érinti férjem viselkedése. Tulajdonképpen soha nincs közöttük nézeteltérés, csak éppen úgy ülnek egymás mellett, mint két idegen. A férjem mintha elenséget látna benne, nincs egyetlen kedves szava sem az én édesanyámhoz. Édesanyám, szegény, érzi ezt és ezért végtelenül szomorú. Nem szól semmit, de látom rajta, hogy nagyon fáj neki a férjem viselkedése.

Kedves olvasótársnőim, nagyon kérem szives tanácsukat, hogy változtassam meg férjem rideg viselkedését, mely helytelen meggyőződés eredménye és hogy gyújtsam fel szívében a szeretetet az én drága jó édesanyám iránt, aki semmivel sem adott okot erre a bánásmódra?

„Szögédi asszony.”

248. Egy lesújtott, kétségbeesett anya fordul Önökhöz, uriasszonyaim, kik boldog olvasói ezen minden jó felölélő lapnak, s kérem hallgassanak meg, illetve *olvassák el segélyt kérő soraimat*. Öt gyermekkel a legnagyobb nyomorban öveztem maradtam s most, hogy betetődjöd minden nyomorúságom, legkisebb lánykám betegségéből kifolyólag elveszítette *szemevilágát s szemét is ki kellett operálni*. Az orvosok azt mondták üveg szemet kell tétetni, de sajnos még a mindennapi kenyeret sem tudom előteremteni. A jó Isten nevében kérem mindazokat, kiknek módjában áll, sziveskedjenek valami segéllyel lehetővé tenni, hogy öt éves Margit leányomnak az üveg szem költségeit összehozhassam, hogy ne legyen kénytelen ez ártatlan gyermek nagykorában elvesztett szeméért még külön is szenvedni.

A jó Isten is megáldja azokat, kik átérzik egy végtelenül szomorú anya fájdalmát és igyekeznek segítségére lenni.

Fügedi Jánosné, Mezőkövesd.

249. Igen tisztelt Főszerkesztő úr és kedves olvasótársnőim, kérem szives válaszukat, hogy honnan ered az a szokás, hogy a férfi a jobb karját nyújtja a nőnek, ha pld. asztalhoz vezet, stb. az utéan is úgy halad a nő mellett, míg a templomban, ha esküsznek, fordítva kell állni. Köszönettel és üdvözléssel

„Kőbányai előfizető.”

250. Kérem, kedves olvasótársnőimet, adjanak nekem tanácsot az alábbiakra vonatkozólag. 1. Falun egyedül lakó tanítónő vagyok, az otthonom 30 kilométernyire van és csak kocsin lehet közlekedni. Mivel minden szükségletemet csak ott szerezhetem be, kénytelen vagyok minden hónapban kétszer is kocsit venni igénybe, ilyen esetben azonban mindig a mások szíveségére vagyok utalva, mert a fuvart fizetni nem győzném. Arra gondoltam, hogy a nyári hónapokban, hogy senkinek terhére ne legyek, biciklit vennék és azon tennék meg az utat.

mindenkitől függetlenül. Mivel már más országokban ez egész megszokott sport, kíváncsi vagyok, hogy a mi asztalozóink hogyan vélekednek erről? — 2. Hol kell érdeklődni aziránt, hogy a nyári vakációban visznek-e nyaralni gyerekeket Hollandiába és mint kísérő be lehetne ide jutni?

Szíves választ kér köszönettel

„Sada”.

ÜZENETEK

227. *Dr. Mathes Józsefné urasszonynak, Budapest. „Rigó Jancsi” tésztá.* — Készítettünk egy csokoládétorta tésztát és pedig hat tojásárgáját, hat evőkanál cukrot jól kiverve 1/3 kg héjas mandulát megdarálunk, két vajás kifli morzsáját hozzáadjuk, azután három tábla csokoládét és végül a hat tojás habját adjuk bele. A fele tésztát tepsibe öntjük és úgy sütjük ki kétszer. A krém a következő: négy deci habtejszínt kemény habbá kell verni és evőkanál tisztított és apróra tört mandulát adunk bele s tetszés szerint cukrot s négy tábla csokoládét a sütőben megpuhítva, azt jó simára elkeverni. Azután három darab vízahólyagot egy kávéskanál melegvízben felolvasztunk és ritka ruhán lehütve a habba belekeverjük, utoljára a kihűlt csokoládés tésztát egyenlő négyszög alakokra vágjuk, a krémmel megtöltjük és a tetejét csokoládéval bevonjuk.

En többször kipróbáltam és nagyszerűen sikerült. Császtray Istvánné, Hódmezővásárhely.

223. S. O. S. Mint a tengeren a sülyedő hajóról hangzik felénk levele minden sora. S. O. S. Mentsétek meg lelkeinket. Édes jó Nagyságos Asszonyom. Átéreztem lelke minden fájdalmát. Megértem azt a rettenetes nagy kálváriát — amelynek útját Trianon építette ki a magyar uriasszonyok lelkében. Ön is azt a kálváriát járja. Mindent lefosztott magukról az élet, — minden napfényes örömet. Erzem maga is vergődik előre ezen a rettenetes úton, csak az anyaság öröme érték még a lelkében és vágyakozó lelke azokban a csendő-bongó sorokban csitul el, — amelyeket papírra vet. A férje haragszik érte. Megértem őt is. Szereti a maga módja szerint gazdag lelkű asszonyát, — félti azt a drága lelket cserépekké, — csendő-bongó sorokba szétfordelve látni. Erzi ő is, hogy minden másként van, mint volt. Higgye el, nekik, férjeknek, még rettenetesebb a sorsuk, — már azoknak, — akik egész lelkükkel szeretik a családjukat. Végig szenvedték a háborút. Nehéz sebek emlékét hozták haza. Jobb időket reméltek, hogy eljön. És mi van? Lemondás. A kikeret szeretnek, lemondani látják. Nincs erejük, nincs módjuk jobb sorsot teremteni. A férje is meg fogja érteni, hogy magának az irás életszükség. Azokban a sorokban éli le a vergődő lelke azt az életet, — amelytől az élet megfosztotta. Meg kell értenie, hogy a szeretet soha sem önző. *Nem az a fontos, hogy mi boldogok legyünk, hanem az, hogy az legyen boldog, akit szeretünk.* Sok szenvedés után tudja ezt a lélek magának elfogadni, — de a szeretet nem éri terhét. Kézesókkal (—thy.)

240. „Tépelődő anya”. Nagyságos Asszonyom, az Ön kérdésére így a távolból nehéz feleletet adni. Nem ismerjük a kedves lányát és nem ismerjük a völgyenyét. Lelkiismeretlenség volna a részünkről, ha tanácsal mernénk szolgáljni. Az Ön kérdése tulajdonképpen — zsákban macska! Különbözn: minden házasság az. Csak évek múlva derül ki, hogy jó volt-e a választás, vagy sem. Ebben pedig nagyon kis szerepet játszik ez a kor-különbség. Láttunk boldogtalan házasságokat a — fordított esetben is. Minden boldogság alapja: a kölcsönös szeretet. A szeretet pedig nem táplálkozik a keresztlevél adataiból, — hanem a szív érzéseiből. Ennyit — felelősségünk tudatában — válaszolhatunk. A többi, tehát a döntést is, a szerkesztőségi *kutyanyelv helyett* tessék tulajdon gondos anyai szívéből kiolvasni. Mert ha valami eszhatatlan, akkor az anyai szív az. Főléve, ha nem — mézeskalácsból készült! Sok kézesókkal a Szerk.

242. *Kíváncsi.* A nőemancipáció az a társadalmi és részben politikai mozgalom, amelynek céljai a férfiakkal egyenlő jogi, társadalmi és politikai helyzetet teremteni. A modern államokban többé-kevésbé el van ismerve a nők joga, hogy vagyonukkal szabadon rendelkezhetnek, kivéve azokat a természetes korlátokat, amelyeket a férjnek családfői helyzete állít fel. Társadalmi téren az a cél, hogy a férfiak részére nyitva álló pályák a nők részére is megnyíljanak. A nőemancipáció folytatása az

MAGYAR URIASZÖNYVOK LAPJA

EGYÜTTAL A SZILÁGYI ERZSÉBET ERDÉLYI NŐEGYLET ÉS AZ UJPESTI LUJZA
LEÁNYEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

HÁZTARTÁSI ÉS SZÉPIRODALMI FOLYÓIRAT • MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN HÁROMSZOR: 1-ÉN, 10-ÉN ÉS 20-ÁN.
FŐSZERKESZTŐ: KERTÉSZ BÉLA, FŐMUNKATÁRS: RUSZKABÁNYAI HOPFMANN ELEMÉR, • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI., GYÁR-UTCA 37 (BERLINI-TÉR SAROK) ELŐFIZETÉSI ÁR: EGÉSZ ÉVRE 200.000 K. FÉLÉVRE 100.000 K. NEGYEDÉVRE 60.000 K.

TELEFON: JÓZSEF 121—13

Szabadság, Testvériség, Egyenlőség!

Irta: szegedvárai Borbély Gyula

Az örök emberi tökéletesedés nélkülözhetetlen kel-
lékei e magasztos eszmék. Ezekért áldozta fel drága
életét annyi magyar vértanú és ezekért feszítették ke-
resztre Krisztus Urunkat is. Hogy éppen *termő erő*
ébredésének idején hatják át a maguk teljességében a
lelkeket és dobogtatják hevesen a szíveket, ez nem a
véletlen műve, hanem a teremtésre előkészülő isteni
Gondviselés örök törvénye. Mert mind az anyatermés-
zetben, mind az emberi társadalomban minden értékes
elem, egyed, egyén, faj és nemzet *szabadon* akarja ki-
fejteni a maga alkotó tevékenységét. *A szabadságnak*
pedig vérrrel szentelt, kitartó küzdelem az eszköze.

Ez a nagy küzdelem tavasszal kezdődik. Jelentősé-
gét és célját már a világbirodalmat fenntartó és kor-
mányzó rómaiak is felismerték. Ismételt, pontos meg-
figyeléseik alapján megállapították, hogy a tavasz
első felében a leghesebb. Ezért a tavasz kezdő hó-
napját *Mars*-ról, a hadistenről nevezték el. *A március-
ban* kezdődő döntő küzdelem sorsa azonban *április* há-
vában dől el.

Valamint a fenséges természetben, úgy az emberi
szívben és lélekben is a tavasz első két hónapjában:
márciusban és áprilisban a legerélyesebb a küzdelem a
szabad fejlődésért. A természetben ádáz harcot vív a
hideg a meleggel, a fény a homállyal és az élet a halál-
al. Mert a kikelet fénye és melege meg akarja *szaba-
dítani* az élő lényeket a fagyos tél hidegétől és a ha-
lárra emlékeztető sötétségtől.

Az emberi társadalomban is a *szabadságért* folyik
a legelszántabb küzdelem, melynek végeredménye: *a*
*Krisztus Urunk által hirdetett igaznak, jónak és szép-
nek diadalmának feltámadása* előre látható. A szabad fej-
lődést akadályozó zsarnoki hatalom merevségét, rideg
és szellemi sötétséget okozó erejét megtöri a *belátó ész*
fénye és az *isteni szeretet melege*.

Mikép a nagy természetben az elemek, úgy az em-
beri lélekben és az emberi társadalomban is örök küz-
delmet vív a jó a rosszal, a *szeretet* a gyűlölettel, az
erény a bűnnel, az *alázat* a gőgösséggel és a *belátás*
a korlátoltsággal. A fejlődés törvénye pedig éppen abban
áll, hogy mindig a *magasabbrendűség* győz az alsóbb-
rendűség fölött. És ezt a törvényt az isteni bölcsesség
ereje érvényesíti.

A gyűlölet alacsonyrendű indulat ugyan, de egy
esetben mégis van létjogosultsága. Ha azt gyűlöljük,
ami a *jóval*, a *nemessel*, a *széppel* és a *természet örök*
törvényeivel ellenkezik. Amde ez a gyűlölet nem közön-
séges gyűlölet, amely ellentéte a *szeretetnek*. Ez a gyű-

lölet *szent gyűlölet*, mert az *igaz jó* és *szép* uralmáért
küzd.

Az *igaz, jó és szép* *hármasság* épül az a *sza-
badság, testvériség, egyenlőség* szentháromsága, mely-
nek célja az *emberi tökéletesedés*.

A mai emberiség azonban a közönséges gyűlölet
békóiban vergődik, mert az emberi és isteni igazságot
nélkülöző „béke“-szerződések bilincsből tartják az al-
kotó erőket és a szabadságot úgy értelmezik, hogy *sza-
bad* a rúttnak és gonoszknak uralkodni a szép és jó fölött.
Ma az erény rongyokban jár és nyomorban sinylődik.
Ellenben a bűn és az erkölcstelenség jólétben, fényben
hivalkodik.

Nem egyéb ez, mint a *szent szabadság* fogalmának
helytelen értékelése. Mert a valódi szabadság azt je-
lenti, hogy a tehetségnek és az alkotó erőnek *szabad*
teremtenie az emberiség javára.

A *testvériség* magasztos fogalma sem bír ma azzal
a tartalommal, amelynek célja a tökéletesedés szolgál-
lata. Semmi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy
az osztozkodás nyelvünkben civakodást is jelent, mert
a kapzsi testvérek gyakran összevesznek az atyai örök-
ségben. Pedig a *testvériségnek* a szeretetet kellene ma-
gába foglalnia.

Az *egyenlőséget* is félremagyarázza a ma uralkodó
alsóbbrendűség, holott ez az *igazságosságot* rejti magá-
ban. Az egyenlőség korunkban nem azt jelenti, hogy
foglalkozásra és rangra való tekintet nélkül mindenki
tetteit *ugyanazzal* az értékmérővel kell mérni, hanem
a belátást, igazságosságot és szeretetet nélkülöző, durva
erőszak úgy értelmezi, hogy a saját önző érdeke szerint
oszthasson „igazság“-ot.

Ma tehát az *eszményi szabadság* helyett *szabados-
ság, a testvériség* helyett rút gyűlölet, és az *egyenlő-
ség* helyett igazságtalanság uralkodik.

Mi: magyarok az örök emberi tökéletesedés szent
eszméinek ilyen eltorzítása ellen kíméletlen harcot hir-
detünk a józan ész, nemzetünk jövője és az emberi
fejlődés nevében. Arra kell törekednünk, hogy a szó
nemes értelmében vett *szabadság, testvériség és egyen-
lőség*, mint minden nemzet fejlődésének lendítő eszméi
hassák át újra 400 év óta idegen rabságban szenvedő
fajunk lelkét. Ezek adjanak neki alkotó akaratot és
sugalljanak bele erős elhatározást, hogy előkészítvén
a *magyar feltámadást* és visszazerezze ezeréves terü-
leteinket, megteremtse azt a művelt, hatalmas és erős
faji öntudattól áthatott *Nagy-Magyarországot*, amely
1526-ban Mohácsnál megsemmisült.

Kedves előfizetőinknek és olvasóinknak örömteljes és boldog ünnepeket kíván a Szerkesztőség

LOHR MÁRIA-KRONFUSZ VEGYTISZTÍTÓ, CSIPKE-TISZTÍTÓ és KELMEFESTŐ

Gyár és központ: Budapest, VIII., Baross-utca 85. szám. * Telefon: József 2—37.

Alti*)

Irtá: Némethy Tihamér

Zöldpalástos Mátra-hegység ölében álmos bódulattal pirkadt a hajnal. Parád fürdő egyik napkeletre nyíló terraszt még nem érte a napfény, csak a Gallya tető homlokán pirkadt rózsaszínbe egy felhő foszlány.

A terras egyik asztala mellett ül a Hajnalt-váró. A keleti égre sikló tekintete annyi vágyakozást sugárzik, — hogy érezni lehet egész lényen a lélek nélküli testet, mert a lelke elszakadva tőle ott jár napkelet felé.

Az ébredő erdő halk morajjal köszönti a hajnali szellőt. A terras esendjének is élete támad, valaki végig suhan az oszlopok között. Mikor kilép az árnyékból, a hegygerinceről szétömlik a hajnali nap fénye, csillogó zuhatag ömlik végig rajta, ideges asszony teste megrepeg a hirtelen fénytől, kezét szeme elé kapja.

A hajnalt váró felfigyel — egy pár pillanatig vakon mered a nem várt tüneményre, majd felé indul.

- Dzszenan — hová ily korán?
- Meg akartam győződni, hogy igaz-e?
- Miről akart meggyőződni?
- Arról, hogy várja-e a hajnalt?
- Én?

— Igen, — hallottam, hogy minden reggel itt ül. Milyen más most az arca, mint előbb, — olyan más volt, — annyi szomorúság égett rajta, — nagyon sajnálom, hogy megzavartam. — Azt hittem nem vesz észre.

— Nem, nem zavart meg — más talán igen, de maga nem Dzszenan, hiszen én neveztem el talán tréfából, talán komolyan Dzszenan-nak, — az szeretetet jelent. Magának a szeméből is több gyöngédség sugárzik, — mint más asszonynak a lelkéből.

— Mondja kedves Hajnaltváró — de csak úgy, — ha nem fáj, — miért várja — és ilyen fájdalmas arccal, — a hajnalt?

— Dzszenan, — kérdezett, — felelek. De nagyon kérem ne kacagjon fel, ha talán a más élő nő nem tudná megérteni, — hogy egy öszülni kezdő férfi rajongó szeretettel ápol egy szép, — lelke mélyébe égett emléket.

— Adja, így szépen, — tegye kezembe drága kis kezét. Így, most úgy érzem, mintha ott messze Napkeleten szédett tulipán pihenne kezem között. Bársonyos, hűvös, mégis olyan meleg tavasz árad belőle.

... Régen, ... nagyon régen volt.

Messze keleten robogott velem a vonat, sebemből épülten vittek tovább Turkesztán felé, mint hadifoglyot.

Hosszú tehervonat egyik vagonjában voltunk beszállásolva, egy pár muszka örrel tarkázva. Orenburgot már elhagytuk, hajnaltájt robogtunk be a nagy kirgiz pusztaságba. Tavasz volt. A vagon nyitott ajtaján át beáradt a végtelen pusztaság balsamos tavasza. Csodás kép panorámázott előttem. Tulipánszőnyeget terített a pusztaság hajnal érkezése elé; valami csillogón pompázó fenség ömlött el a nagy mindenségen. Örjőngő vágy fogott el a szabadság után. Mint a tulipánszőnyeget járó szemem visszatekintett a vagon belsejébe, egyik orosz katonára esett tekintetem, aki kedvtelve nézegette huszárajnaktól zsákmányolt kis karabélyát, majd hátizsákját bontogatva, kirakta feltűve őrzött kincseit és gyöngyökdűtött bennük. Őt nézve született meg bennem a szökés gondolata.

Es mikor a nappali éjszakába barnult, a kísérő orosz katonák pipáinak tüze egyenként kialudt, halk lopakodva megfogtam az én orosz katonám fegyverét, harcosolt kincseivel és patrónnal telt hátizsákját, körülpillantottam, még egyszer mozdó ketrecünkön és kiléptem a nagy kirgiz pusztaságba.

Zökkenve értem a földet. Riadtan figyeltem a tovagyuruló vonatot. Már eltűnt az éjszakába, mikor lábrakapva megindultam a nagy ismeretlen felé.

Csak el, messze, a vasút vágányaitól. Mélyebben, mind mélyebben igyekeztem a pusztaságba, már roskadoztam a fáradságtól, mikor a holdfényben messze valami csillant előttem. A távolba vesző állandó csillogás a földön csak víz lehet. Boldogan sóhajtottam fel, szomjas ajkam már érezte a víz húsító cseppjeit.

Es nemsokára odaértem. A vasuti sinek csillogtak előttem. Úgy jártam, mint sok pusztát járó, visszatértem a honnét kiindultam. A betegségtől elgyengült testem térdre roskadt a fáradságtól, a keserűség könnye párázta szemem. Tehetetlen kabultság vett erőt rajtam. Akkor tértem magamhoz, mikor felettem tovahúzó ismeretlen szárnyasok kiáltását hallottam.

Megindultam a pusztaságba vissza.

Már napfényes, felhőtlen turkesztáni eget esodálta a szemem, mikor a pusztaság mélyén kutyaugatás riadt a csendbe. Arrafele tekintettem, hatalmas gulya tarkállott a messzeségben.

Nemsokára csaholó kutyák, vágató kirgizek rohantak felém. Eszembe sem jutott fegyveremhez nyúlni. Körülfogtak. Mosolygós, napsütötte arcukra tekintve, azt hittem egy pillanatra, hogy hortobágyi gulyások közé jutottam.

Széles gesztusokkal hívtak magukkal. Én lábaimra, meg a lóra mutatva közöltem az akadályt. Az egyik kirgiz szemöldökét felrántva, valamit mondott egy fiatalnak, az leugrott a lóról, felkapaszkodva egy másik lovas háta mögé, nekem hagyva a maga lovát.

Vágtatva mentem a többi után. Feltűnedeztek a jurták, azok a kirgiz sátorok, ahol az asszony-nép, gyerekek tanyáznak.

Lőről leszálltunk. A fűre telepedtünk, a tűz köré. Boldog mohósággal ettem. Majd puskámat, hátizsákomat fogva, egyik jurta árnyékában leheveredtem.

Arra ébredtem fel, hogy valami az arcomat végigseprí. Feltekinttem. Egy 14—15 évesnek látszó leányka ült a fejemnél és egy zöld gallyal a kezében, hajította rólam a legyeket. Kitékinttem, boldogan, csillogó szemekkel nézett reám. Bájos arcoeskával, fontoskodva magyarázott valamit, míg végre megértettem.

A tűzhely felé indultam, bicegve követett. Lábára néztem. Térden alul zöld levéllel, hánccsal be volt kötözve. Később kibontottam, elhanyagolt seb volt a lábán. Az orosz hátizsákot kiürítettem magam elé. Találtam benne sebkötőesemagot is. Gondosan kitisztítottam, bekötöttem a sebet. A hátizsák kincsei között egy szebtűkröt is találtam. Nevetve tartottam a kislány elé. Riadt szemekkel tekintett belé. De mikor ráeszmélt, hogy az ő arca tükrözik benne, nem győzött betelni vele.

Hónapok óta étem a kirgizekkel az ő nomád életüket. Esténként már a tűz mellett el tudtam velük beszélgetni: És amikor a mély mezőre értünk, ahol a látáhatár szélét a folyó füzei szegték be, önállósítottam magamat; a folyó partján építettem egy kis faházat. Nád volt a teteje, ágos fa előtte. A ház végében pedig ott szénázott a lovam: Csillag.

Nem voltam egyedül, a kislány is velem jött, a kis Alti. Szorgos kis keze, a pusztaság életét ismerő fejecskeje nagy áldás volt nekem. Csak a bájos gyermeket láttam benne... De egy reggel...

Egyik nap korábban keltem, puskával a kezemben, túl mentem a folyón, hogy özpecsenyét kerítsek. Amikor zsákmánnyal ballagtam vissza a folyó felé, mikor a parti bokrok gallyait szétnyitóm, szemem káprázva tekint a tulsó partra. Egy nő, egy csoda szép testű nő fürdött átellenben velem. Mint gyémántpalást peregtek testéről a vízesepek. Haját szétbontva szárítgatta a napon. Lélegzetfojtva figyeltem minden mozdulatát. A tavasz zendült dalba körülöttem. Ajkamon vad mámorban tört ki a kiáltás:

— Alti! Alti!

Áttekintett hozzám, széttárta karjait és kacagott boldogan, bugyborékoló kacagással.

Egyik hónap telt a másik után, elfelejtettem mindent. Az őseMBER boldog, szerelmes életét éltem. Ádám, Éva... hogy tökéletes legyen a paradicsom, a kigyó sem hiányzott belőle... nem. Egy napon Altival a pusztát jártuk, gyökereket kerestünk. Fájdalmas sikoltással hí-

*) Szárd szó: Hetedik. A kirgiz jurták leányai, csak mint asszonyok kapnak nevet, addig ik, bir, — első, második a nevük.

vott Altí. Odafutottam. Még szétapostam a kis sárga kígyót, a kirgiz puszták rémét. De késő. Altit már megmarta. Bekötöztem a sebet. Lóra kapva vágattam a kirgiz jurtták felé, ölemben az én drága terhemmel, Altival. Hiába volt minden, a kirgizek öregjei sem tudtak rajta segíteni.

Mikor az este ránk teregette sötét fátyolát, megindult velem a Csillag... haza, folyóparti kis házam felé. Ölemben drága kis halottam. Altí.

Mellette virrasztottam át az éjszakát. Reggel tettem el. Keresztet faragtam a sírja fölé. Ráakasztottam a kicsike tükröt, hiszen úgy szerette benne arcoskáját nézni, — azután megindultam haza napnyugat felé.

Azért szeretem a hajnalt, mert várom, mindig várom a napkeletről libbenő szellőt, hátha felém hozza Altí kacagását.

Ott messze, napkeleten pedig nyugodtan pihen a tulipános kirgiz pusztaságban a kereszt alatt egy kis pogány leány, aki soha többé kacagni nem fog...

— Most már tudja Dzsena, hogy miért várom a hajnalt. Ha akkor mondom el, amikor olyan könnyen kimondta, — a férfi mind egyforma, — talán másként hangzott volna.

Azt a kis kirgiz leányt én tanítottam meg magyar szóra, az én lelkemből pirkadt minden gondolata, szerelmes csókja csak nekem nyílt illatos virágba. Tudja, hogy nagyon szeretem Hazámat, — de ha ő életben marad: soha, soha nem jöttem volna haza. Hiszen ott is az én hazámban éltem, az őshazában.

Dzsena, — ha várom a hajnalt, reszketve sóhajtom, — csak mégegyszer, csak egyetlen egyszer olyan tiszta szerelmes szóval mint Altí mondta, — mondhasa nekem... valaki... akit szeretek, hogy... szeretlek...

... De elmúlt... minden, már öszül a hajam... késő... lehet még engem szeretni?

Hirtelen elhallgatott, — illatos asszony-ajk forró bársonya zárta le száját.

— Nem érzed, hogy lehet?

Sugárözönnel árasztotta el őket a reggeli napfény. Harmatos ágak közt trillázott a fülemüle. Kacagva ébredt a tavaszi reggel.

A kirgiz pusztaságban, a keresztre akasztott kicsike tükröben Altí mosolygó arca jelent meg, — boldog örömmel tekintett el, — napnyugat felé...

Húszéves találkozó

Irta: Erdődy Elek

A tavasz talán épp olyan volt, mint akkor, régen: húsz év előtt, — csak valami fojtott keserűség érződött a lombok illatában és az ég kék baldachinja elé vont szürke kárpitot az emlékezés. A szél is muzsikált, — csak a fiatalos hegedűk helyett a bús gondonka vette át a szólámvezetést, amelyhez fáradt kürtök szolgáltatták a kíséretet. A színek és fények is épp úgy csillogtak, mint akkor, régen, — de most mintha gúnyosan esiklandozták volna a férfi-szemeket, hogy káprázní kezdtek a dátumra megrendelt vigasság alkalmából.

Mert nem mindegy: tiznyolc-évesen nekivágni az élet-bozótnak, vagy: harmincyolc-évesen nézni vissza az útra, amelyet nem volt érdemes végigtaposni. És nem mindegy: evezni a szárnybontás boldogságában, vagy: a felszedett keserű tapasztalatok mellé még egy újat, végtelenül lesújtót rakni, hogy az élet legnagyobb bűne a — megöregedés...

A vén gimnázium hívós nagytermében még csak ment valahogy a beszélgetés, de a Városi Nagyvendéglő különszobájában, a savanyú bor mellett, már nagyon lógatta a fejét Keserű Barnabás. Rendületlenül hajtogatta a borospoharakat, kocintott a behavazott fejű tanár urakkal és megkopaszodott iskolatársaival, aztán nagyokat hallgatott. Furesza érzések gyűltek a lelkében és gúnyos irigységgel nézte Szép Tibort, a világhíres színműíró, az osztály diésőségét, akinek még a tanár urak is lelkesen udvaroltak. Szép Tibor pedig megszokott göggel és únottan vette át az elismerést és hódolatot és az óráját nézte, mert még a délutáni vonattal vissza akart utazni Budapestre.

SZERETI GYERMEKÉT?

Akarja, hogy gyönyörűen fejlődjék, piroszposztság legyen? A gyermek ótvágya hatalmasan kibővül, szervezete erősödik, csontalkata és izomzata fejlődik, arcszíne kicsattan, ha naponta elfogyaszt 8-4 kellemes csokoládé-ízű

ARNEA VITAMINTÁPSZER

tá lácskát vagy 5-10 szem dragórt, melyet csemege gyanánt szopogat el és észre sem veszi, hogy ezzel kitűnő hatású tápszert visz szervezetébe.

Kérdezze meg orvosát!

Kapható mindenütt! Ahol még nem volna kapható, oda 54.000 korona beküldése el enében bérmenten küldünk 3 dobozt e csodás hatású tápszerből

ARNEA tápszergyár

Budapest, VII. kerület, Angol uca 19/a sz.

Barnabás elgondolkozott: valamikor ő volt az osztály büszkesége, első eméns, — most pedig telekkönyvi írrok ebben a szürke vidéki városkában. Négy sápadt gyermeke van és egy szomorú felesége, akit a mindennapi munka és gondok idő előtt megvénitettek. Szép Tibor pedig csak éppen hogy áteszűzött a vizsgákon, meg az érettségén. De most országos-, sőt világhíres színműíró, olyan ruhát hord, mint a walesi herceg civilben és annyi a pénze, hogy az egész bankett költségeit a mellényzsebéből kifizethetné.

Barnabás belátta, hogy nem érdemes ezen gondolkodni, mert akkor még szomorúbb lenne a szíve, hát szerényen és gyorsítva üritgette a borospoharakat.

Szép Tibor megnevezte az óráját, frissen felugrott és általános búcsút mondott az egész kompániának. Még a tanárok is felálltak az asztal mellett, tisztelőtük jeleül. Senki sem merte tartóztatni. Már azt is boldogan könyvelték el, hogy megjelenésével megtisztelte a régi gimnáziumot.

Barnabás is felállott és odaszólt a távozó színműíróknak:

— Vári, Tibor... kikísérlek az állomásra...

— Parancsolj, kérlek, — felelte mosolyogva Szép Tibor és harsány „eljen“-zés közben kisetett az utcára. Barnabás utána.

Kocsiba ültek.

Barnabás eleinte boldogan élvezte a kocsis ringását, amiben eddig nem igen volt része. A másik is hallgatott. Csak, amikor már a Vasút-utcába értek, szólalt meg Szép Tibor:

— Barnabás, hát te mi vagy?

Barnabást úgy érte ez a kérdés, mint valami orv törődés. Felszisszent és egyetlen pillanat alatt teljesen kijózanodott. Aztán ingerülten kiáltotta:

— Mi közöd hozzá?!... Igenis: mi közöd hozzá?!

És kezét rátette az ajtó kilincsére, hogy kiugorjék a kocsiból. Csakhogy Szép Tibor mosolyogva átölelte a nyakát és így kezdett beszélni:

— Ugyan, Barkó, engedd meg, hogy a régi neveden szólítsalak, hát csak nem fogsz megharagudni a te régi pajtásodra?... Nem akartalak megbántani...

Keserű Barnabás rezignáltan legyintett a kezével:

— Igazad van... Jogod van, hogy megkérdezd: mi vagyok?

— Barkó, beszéljessünk másról... jó?

— Nem!... Én felelni fogok a kérdésre. Felelni akarok! Ó, én nem szégyelem magam!

Szép Tibor mosolyogva nézett rá és hallgatott. A másik tovább beszélt:

— Hogy mi vagyok én?! Hogy mi lett belőlem?... Semmi! Igenis, semmi! Szürke közlegény a szürkék hadseregében. Nulla, akinek csak az ad létjogosultságot, hogy néhány millió hasonlóval együtt a népességi statisztikában egyetlen számat képvisel. Magyarra lefordítva pedig: telekkönyvi irnok a helybeli járásbíró-ságon, mert az egykori első eminens írásbeli dolgozatainak külalakja is kifogástalan volt és nagyon alkalmas telekkönyvi betétek lemosására!

— Nagyon igazságtalan vagy sajátmagaddal szemben... Nem szabad kétségbe esned. Még minden jóra fordulhat, — mondta meggyőződés nélkül a másik.

Barnabás szeme könnyes lett.

— Már késő... Harminyole keserves esztendő, egy beteg feleség és négy sápadt gyermek ballasztjával repülni nem lehet... De nem is szabad! Epp azért akartalak elkísérni, hogy igazoljam magam előtted és megmondjam neked: ki vagyok és mivé lett Keserű Barnabás... Meghallgatsz?

— Parancsolj, kérlek, — felelte unottan a másik.

Keserű Barnabás pedig lelkesen beszélni kezdett:

— Nem csak az eredmény, ami plakátbetűkben rikoltozik a hirdetőoszlopokon és amit a tömegek hódolattal vesznek tudomásul. És nem minden a taps, a siker és az arany. Elismerem: ez is jó, ez is eredmény. De mégsem: minden... Te a világhír yachtján vitorlázol, fényképezőgépek és kíváncsi szemek szegődnek rád, de minden gesztusodra, minden szavadra vigyáznod kell. Anélkül, hogy tudnád, rab vagy, akit a népszerűség tömlőcébe zártak. Nemesak írásaid, de a fejfájásod is közpréda. És egyetlen lépést sem tehetsz anélkül, hogy a világhír kötelező paragrafusába ne botoljék a lábod...

Kis szünetet tartott, aztán egészen más hangon folytatta:

— Én?... Jelentéktelen senki egy szomorú vidéki házban, amikor fölém borúl az éjszaka és a magányosság: kibonthatom a lelke szárnyait és szabadon röpködhetek. Igen: röpködhetek, fel a magasba, a végtelenségbe... Nem les rám senki, nem figyelik, hogy mit csinálok, gondolataimat pedig nem befolyásolja a siker kategórikus imperatívusza. Nem kell megkönyeztetnem az érzékeny szívű házmesterlányokat és nem kell olesó mosoly rózsáját varázsolnom az úri dámák finom arcoeskáira. Úr vagyok, gőgös és szuverén, akinek csak sajátmagam parancsolok! Ha akarom: elindulok a világtitkok sejtelmes útján és ha úgy tetszik: fejük tetejére állítom az embereket, királyokat és parasztokat, hogy kacaghassak rajtuk. Bizalmas kettesben beszélgetek Marcus Aurelius-szal, vagy a manehai lovgag után felkapaszodom a szélmalomra, hogy kikacagjam sajátmagamat is. Mert nekem ehhez is jogom van! Telekkönyvi betéteket másol a kezem, de az agyam filozófiai kártyavárat épít, hogy jókedvűen összedöntse, mert új alapokon újat kell kezdeni. Fantáziámat pedig nem verik béklyóba a szuffiták és a rivalda-lámpák. Ha repülni kezd: a végtelen is csak egyetlen stáció, amely csak arra való, hogy egyetlen pillanatra megpihenjen... Eppen ezért, vedd tudomásul, Szép Tibor, kiváló iskolatársam és világhírű színműíró, hogy nem irigylek téged Keserű Barnabás, telekkönyvi irnok. A többiek, volt iskolatársaid és tanáraid, talán irigyelnek, de én: a szürke, a nulla, a senki, nem irigyellek!...

A kocsit az állomás előtt megállt.

Elbucszáltak. Szép Tibor ideges sietséggel ment jegyet váltani. Kissé sértve érezte magát. Dédelgetett hiúsága berzenkedett.

Keserű Barnabás pedig egyedül, gyalog, visszafelé vette az útját. Megszokott koreszmájába tért, a sarokba ült és inni kezdett. Szótlanul maga elé meredt. Aztán hirtelen összerázkódott, felkapta a poharat és a földhöz vágta.

— Azért mégis szívesen cserélnék velem!... Legalább egy napra! Csak egyetlen napra!

És Keserű Barnabás zokogva a koresma-asztalra borult.

A gyémántos harang

Írta: Zoltán Vilmos

A Bretagne harangjainak csodálatosan szép és mély hangjuk van. Alkonyatkor, mikor hűvös szél leng a tenger felől, annak szárnyain a falvakból szerteszáll az esti harangszó s fájdalmas sírással lebeg a táj felett. A legsodálatosabb, szinte ijesztően beszédese hangja a pelangei nagyharangnak van. Mikor megcsendül, mintha hangjából fájdalmas zokogás és örök vád szólna, mely titokzatosságával és rejtelmességével megrendíti a szíveket.

Mindezek a harangok egyetlen műhelyből származnak. André Gerard, a pelangi harangöntő a szó igazi értelmében mestere volt szakmájának. Titkát, az érc elegyítésének helyes arányát, féltékenyen őrizte. Harangjait eleinte egyedül öntötte, azután, mikor szerény műhelye növekvő hírnevével arányban valóságos iparteleppé fejlődött s Gerard mester kénytelen volt egyre több segéddel és munkással dolgozni, ezekre csak az öntést és az utólagos csiszolást bízta, míg az érc olvasztását és elegyítését magának tartotta fenn és mindig zárt ajtók mögött végezte.

A pelangi nagyharangnak csodálatosan mély és érces hangján kívül még egy nevezetes tulajdonsága van. A szent szűz domborművé képe alatt, ott, hol a szokásos felírás olvasható: „Virgo immaculata, ora pro nobis!” éppen az „ora” szó alatt mogyorónagságú gyémánt áll ki az ércből, valódi, művészi ércszől briliáns, melynek parányi lapjai szikrázó színpompával verik vissza a torony zöld ablakredőnyeinek átbeszivárgó napsugarakat. Toulie apó, a vén sekrestyés egy frank borralvaló ellenében mutogatja az érdeklődőknek a gyémántos harangot. A frank valószínűleg nem a mutogatás ára, hanem a története, melyet Toulie apó élénk arcjátekkel és hevesen gesztikulálva el szokott mondani a vendégeknek, s amely ennyit igazán meg is ér.

„Akkorjában tizennyolc éves siheder voltam” — rendszerint így kezdi az öreg — „mikor Gerard mester letelepedett városkánkban. Még most is emlékszem, pompás feketehajú, feketebajuszú, feketeszemű legény volt, úgy a harmincas évek körül. Szemében valami delejes láng égett, s ha végigment a Fő-utcán, az úriházak ablakaiból nem egy szép nő szempár tekintett rajongva utána. A város végén állította fel műhelyét, ám eleinte nagyon rosszul ment a sora. Harangra a mi vidékünkön nem igen volt szükség, így hát kapuceszöket öntött és kolompokat a marhák nyakára. Ezzel megkereste a száraz kenyereit, egyéb harapnivalója nem volt.

Ekkor történt, hogy a szomszédos Manége község templomát elpusztította a tűzvész. A három rozoga öreg harang lezuhant az égő toronyból és darabokra tört. A templomot a jómódú község újjáépíttette s a községtanács elhatározta, hogy három új harangot önttet Gerard mesterrel.

Ezt a határozatot sohasem bánta meg a községtanács. Mikor a toronyban első ízben megszólalt a három új harang, csodálatosan szép, összhangzó hanghullámok szálltak át a levegőn s a szomszédos községek lakói is meglepetve hallgatták a pompás, távoli harangszót. Olyan volt az, uram, mintha angyalok karéneke hallatszott volna az égből.

Ez a siker volt megalapítója André Gérard szerencséjének. Hamarosan új segédekkel kellett fogadnia s meg kellett nagyobbitania műhelyét, melyből évek múlva hatalmas gyártelep lett. Egy nagy, fedett csarnokban saját tervei szerint hatalmas olvasztókemencéket építtetett, melynek köralakú, magas peremén vasrész futott végig.

De nemcsak Gerard mester vagyona és jóléte gyarapodott, hanem hírneve és tekintélye is. Amióta már a párisi templomok számára is öntött harangokat, büszkeségévé lett a városkának, s nem egy jómódú apa, vagy anya látta volna szívesen, ha a mester leányuk körül forgolódt volna.

Am André kitaró szorgalommal csapta a szelet a szép Amélie Deliotnak, a polgármester kacér leányának s a lakosság női részének nagy bosszúságára csakugyan feleségül is vette ezt a hiú teremtést. A leány éveket töltött párisi rokonoknál s a párisi nők kacér-ságából igen sok ragadt rá.

A fiatal pár mindamellett boldogan élt. Ekkor egy este a Pelangtól félóránnyira fekvő Fenestranges kastélyban tűzvész támadt. A kastély, pompás reneszánsz-

PAPLANT, MATRACOT, ruganyos ágybetétet a legjobb kivitelben és a legolcsóbban készít

Göbbs Gábor paplanosmester

BUDAPEST, I. kerület, Koronásr-utca 8. szám. Krisztina-tér mellett.

épület, hatalmas park középet áll. Tulajdonosának Raoul Gaston, Feneustranges grófjának, rengeteg vagyona volt. A kastélyt nagybátyja, Philibert gróf, I. Napoleon híres tűzészedelemmel építette.

Az ifjú Feneustranges gróf, aki léha természetű volt, boldogtalan házasságban élt nejével, akit a legnagyobb mértékben elhanyagolt. A grófnő egyedüli vigasza aranyhajú kisleánya, a bájos Denise volt. A tűzvész alkalmával a kis leány komoly életveszedelembe fordult, de a derék pelangiak, akik seregestül siettek a veszedelem színhelyére, kimentették a lángokból. A grófnő halála nem ismert határt. Elhatározta, hogy Pelang városának, mely csunyahangú harangjait annál inkább szegvelte, mert hisz falai közt lakott az ország leghíresebb harangöntője, négy szép új harangot öntet.

A harangrendelés következtében Gaston gróf több ízben megfordult Gerardéknál s nagyon összebarátkozott Amélie asszonnyal, aki szívesen vette az előkelő úr udvarlását.

Egy holdvilágos éjszakán, mikor már hatalmas tűz olvasztotta a pelangi harangok ércét, Gerard mester az olvasztó előcsarnokában virrasztott, mikor óvatos léptek zaját hallotta a kapu felől. Egy férfi közeledett s Gerard a hold fényénél megismerte a grófot. A hold sugarai ráhulltak a gróf kezére, melyen a gyűrű mogyorónagyságú briliánssa szikráva verte vissza a fényt. Gerard az ajtó árnyékában állt, s onnan látta, amint a gróf eltűnt felesége lakosztályában.

A mester képtelen volt megmozdulni. A rémület, a valóság felismerése csaknem megfosztotta eszméletétől. Egy félóraig vívódott önmagával, mikor visszatérni látta a grófot. Összeszedve minden erejét s egy ugrással a gróf előtt termett.

— Ah, Gerard mester — szólt ez zavartan. — Tudtam, hogy ön virraszt... s eljöttem, hogy megnezem a harangöntést.

— Kérem, — volt a mester nyugodt válasza. — Szívesen megmutatom.

Azután meggyújtott egy gyertyát s maga előtt beocsátotta a grófot a csarnokba. Az ajtó bezárult a két férfi mögött.

Ami ezután történt, azt sohasem tudta meg senki. Az olvasztott érenek borzalmas az emésztő ereje, megsemmisít, felolvaszt, semmivé éget mindent, csak a gyémánt fejedelmi keménysége tud neki ellentállni.

A grófnak nyoma veszett. Gerard mester befejezte négy utolsó remekét. Munkája közben szőfukar volt és rosszkedvű. Mikor a legnagyobb harangról lefejtették a formát, a harang felirata alatt egy nagy gyémánt szikrázott az éreben.

A mester szavát nem hallotta többé senki. Mikor a beszentelés után először megcsendült a felségs harangszó, a mester betartotta mindkét fülét s őrzöngve keresztül-kasul száguldozott a mezőn.

Mikor elfogták, kitört rajta az örültség. Beszállították az elmegyógyintézetbe, ahol meghalt anélkül, hogy egyetlen szót ejtett volna amaz éjszaka eseményeiről.

A PÉCSI DÓMBAN . . .

Irta: ruszkabányai Hoffmann Elemér

A régi dómnak viharvert tornyában
Esti imára bűg a nagy harang —
A kapu felé emberek sietnek,
Elül a láрма, tompább lesz a hang . . .

Benn gyertyák égnek, tönjénfüstje szálldos,
Márvány oszlopon Mária pihen —
És hallgatja az emberek imáját
Jóságos arecal, szépen szeliden . . .

Karján a kicsi, gyermek Jézust tartja
Anyai szívvél dédelgetve Ót . . .

Amint így nézem anyát a fűfával,
Sirni kezdek a kőszobor előtt . . .

Anna botlós lesz

Irta: Égly Antal

— A kutya mindenit kegyednek! Majd ellátom a baját. Ezt érdemeltem én kegyedtől? Mi?... Így bent-hagyni a slamasztikában. Én agyon fogom verni kegyedet, Anna!... Vagy — és itt elhallgatott egy pillanatra, minha gondolkodnék:

— Vagy, mégsem. Nem. Nem bántalak, Anna. No ne félj, mit kaphosod a fejedet, számár... Előregedtél. Kivenültél a sorból. Hej, hej... Pedig, hogy számítottam arra a tízezer forintra. No nem baj, Anna. Jól éltünk eddig, ezután majd koplunk. De mindig együtt-érezünk. Ezentúl is így lesz. Vagy tán a lábod görcsösödött meg? Mutasd csak!... No, né: semmi baj. Szép formás. Eppen, mint hat évvel ezelőtt. Csak a hasad ereszkedett lejjebb: igen a hasad. Rengeteget eszel az utóbbi időben. Számár vagy, Anna. Ha tudtál volna koplalni egy keveset, most agyonfalhatnád magad. De nem akarok szemrehányást tenni, majd csak megleszünk ezután is. Ne búsulj, öreg, rossz pénz nem vész el. Még csak sérteni se akarlak: én vagyok a rossz pénz, te meg csak így elzülöttél mellettem. Ja, majd elfelejtettem. Hanzinak — annak a szőke osztrák báronak — nagyon megtetszett a lányod. Ad érte hatszáz pengőt. Kicsit fáj a szívem utána, mert magamnak neveltem: akkorra, ha már te egészen elvénültél... De nincs mit csinálni. Úgy-e eladjuk, Anna?! Okos teremtés vagy te és ami a fő: megértesz engem... Ebből majd csak éldegélünk valahogy egy darabig, de... hajh!... mi lesz az adósságokkal?... Mi? mit mondasz?... Ahá, értem: nem köll gondolkodni. Igazad van. Egye meg a fene. Majd csak lesz valahogy... — kihúzta cigarettatárcáját és rágyújtott.

Nagyokat fújt a bűdös petróleumlámpa felé. A füst lénah, nemtörődömiül gomolyogta körül a lámpaüveget. A végén elenyészett. Ezek a bodros karikák nagyon hasonlítottak az ő sorsára: könnyelműn ki a nagyvilágba, azután szertefoszlani, mint a hófehér lányso-bák titkos álmái... Kissé merész hasonlat: de jó!...

Valaki fölnyitotta mögötte az ajtót:

János bácsi volt, az öreg béresgazda.

Csodálkozva mondta:

— Méltóságos úr mán főket?

— Kelt a halál — dörmögte vissza a fiatal Pákozdy gróf.

János kiértette a választ: Géza gróf le se feküdt. Megint lumpolt. Öreg szíve köré szomorúság gyűrűzött: nem lesz ennek jó vége — gondolta, de mást mondott:

— Anna lábát gyüttem bekötyni... Ebédre semmi baja se lesz mán... Hallom, csőfosan fő tetszett bukni.

— Ehe... — és továbbpöfélt.

— Fáj valahun az esés?...

— De mennyire, öreg: a zsebemnél.

— Ahá... Adósság van talán?... — és bizalmasan közelgett Gézához. Neki minden szabad volt: ötven éve szolgált már a Pákozdyakat. Még Géza nagyapja fogadta fel, mint bérest. Úgy emelkedett, nagy gyorsan, egészen a gazdaságig. Akkor még kétezer holdas volt a birtok. István — a nagyapa — elvert belőle ezret. Hej, sok szép asszonynak van ebből az elűzött ezer holdból valódi hollandesiszolású gyémántfüggője, meg még többnek kéziveretű, háromujnyi vastag arany karkötője: nem esoda, hogy elűzött a félbirtok... De szépasszonyok mindig voltak és lesznek. Ez volt a baja Ernő grófnak is, Géza apjának. Ernő még pazarabban élt. A kastély minden éjszaka dáridótól zúgott. Ő hozta az asszonyokat, meg a barátait. Pestet utálta. Rövid két év lepergése után elmultta a megmaradt ezernek a felét. Akkor ismerkedett meg Géza anyjával. Elvette és megváltozott. Ez a jó szokás minden eddigi Pákozdyban megvolt: ha az asszony került az ősi fészekbe, a régi lumpvilág legényes dorbézolásait elfelejtették. Volt nines! Jó férfiek lettek: mint gazdák. Mire Géza elvégezte a tisztiiskolát, már újból együtt volt a kétezer. Ő sem akart kiütni a családból, hát hozzáfogott, hogy folytassa ott, ahol ősei abbahagyták. Meg kelt vallani, tehetésesen utánozta öreg apjait. Sőt, túl is tett rajtok: félév alatt füsttő mállott mind a kétezer. Csak a park maradt meg a dülledező kastéllyal. No meg a kriptá: legalább nem kell majd messze mennie, ha tiszteletét akarja tenni az öregeknél, mondván: „Én is itt vagyok. És valódi, hamisítatlan Pákozdy, mint ti, apuskáim...” Csak szégyenbe fog maradni: mert ha az

egyik netalán fölkel és rá szeretne gyűjtani, még cigarettával sem fogja megkínálni tudni... Ah, inkább nem megy. Majd csak akkor, ha vizsik.

Az ősz János állt. Képzetein végigcsont a múlt meséje és úgy érezte, hogy a csöndesen alvó Pákozdyak élete visszazsall erre a pelyhesállú gyerekeMBERRE. Sajnálta Gézát. Szinte apai féltéssel makogta:

— Gróf úr... Gézuka métóságos úr... Meg kéne nősülni: teccik tenni, egy jó asszony, egy igaz asszony ezerszer többet ér száz meg száz rossz szép asszonynál... Hógassa meg öreg szögáját, Gézuka úrfi... Mer bizony János bácsi még az öreg méltóságot is dajkátá. Ó nem belészólásból beszél.

— Má mint én? Azt hiszed megőrültem? Amíg másnak felesége van, addig solymosi és siklósi gróf Pákozdy Géza huszárőrhadnagy nem nősül. Nem bizony! rá akart volna gyűjtani, de már nem akadt cigarettát a zsebében. Kérőn, de szótlánul nézett Jánosra. Az megértette:

— Ha nem erős Gézuka méltóságosnak, hát alázatosan felkínálom a magamét... — azzal csak belébújt a szemszélébe egy csillogó könnyesepp. — Hát ennyire jutottunk már... szegény... szegény Gézuka — gondolta, de nem mondta.

A gróf mőhön ette tüdejére a füstöt. Amúgy is boros feje megszedült kevésbé. Szomorúság gyöngyözött föl lelke poharában. Hallgatta a csöndesen majszoló Annát, aki a tegnapi versenyen — bukásával keresztülhúzta számításait. Mellette aludt a másfél éves Minka, a csikaja. Kifünő arabs-angol keverék. Jó hosszú ganggal. Hogy szerette, hogy becézte. És mégis oda kell adni. Legalább az adósságot ki tudja fizetni abból, amit érte kap... Odakinn fölesöndült a hajnali harangszó: a beresek most mennek aratni. Egymásmellé hányják a reugeteg keresztet, szépen sorjában, de már nem néki. Most mintha még a fűszag is édesebb lett volna: fájdalmasan édes... Egy emlék a régi jó időből.

— Elűszott... elűszott... — bámult maga elé a ritka becsületes paraszt.

Géza föleszmélt. Csinált jókedvvel verte meg az öreg széles vállát:

— Sebaj! A kriptá megmaradt... Elfér még abba egy koporsó...

Jánosnak vörösbeborult a tekintete. Nem tudott ellentállni a szónak:

— Verje meg az Isten azt is aki megvette a birtokot. Ne legyen nyugta soha. Szakaggyon rá a plafond, mikor mi kimegyünk innen.

— Szegény öreg herec. Mit szidod. Szomorú élete volt nagyon: bėnán születt. Pihenni jött ide a dombok közé. Véletlenül vette csak meg, az ügyvédemet ismeri valahonmėt. Jó ember nagyon. Mikor megtudta, hogy mint állók, alkú nélkül kifizette, amit kért a doktor. Én különben nem is ismerem... — és szomorún nézett ki az istállóablakon.

Odakinn ébredezett a természet: a fű zöld volt és csillogós a harmattól, amint ránevetett a földre a fölkelő nap. Azután meg csak úgy látta, hogy a kazlak és a fák mögött szépasszonyok lengnek elő fátyolos ruhákban... És a szépasszony csapat csak táncolt... egyre táncolt. Talpuk alól — lépéseik folytán — egyszerűesak megindult a föld és ment, ment az idegen gazda felé. Mikor már maroknyi por sem maradt, azok is beléolvadtak az üres ködbe... Csak kacagásuk maradt vissza lelkében és hiú, számítón adott esőjkaik lángoltak fel még egyszer ajakán... De az a tűz égette száját, már undorodott tőlük.

Tizenegy óra felé elővezették Annát. Meg kellett jártatni: másra nem bízta, hát maga lovagolt ki véle.

Kúsa és fáradt gondolatok ültek agyára, mint a rosszatálmodonak mellére a lidére. Ment és nem tudta merre jár. Anna vígan poroszkált, már alig sántított. A nap hosszú nyelve forrón nyaldosta hátukat. Letértek az útról a dűllőnek.

A dűllőút vágásban haladt és olyan keskeny volt, hogy alig fért rá egy szekér.

A kanyarodóban felzörgött valami.

Kocsi jött szembe: nyitott, nagyúri batár. Géza most még köszönni sem szeretett volna senkinek. Sarkantyuba kapta Annát és nekiugratott a partnak. Anna fölkapaszkodott a peremig, de ott megbotlott és hátravágóva elterült az úton.

A gróf megpróbált kiszabadulni alóla, de nem volt már ereje: elszedült...

Mikor magához tért, sápadt női arcot látott fölébe hajolni. Egész idegen volt. Megpróbált fölállni: könnyen ment. Csak az oldala sajgott erősen. Katonásan mutatkozott be:

— Pákozdy, huszárhadnagy... Köszönöm, nagyon köszönöm a segítséget... Ez a lusta ló annyit botlik mostanában.

— Hála Istennek, csak hogy így van. Mikor lezuhant, azt hittem, hogy soha többé nem áll lábra... Igazán örvendek.

A gróf fölkapaszkodott Annára és megindultak. A keresztútnál váltak el. Anélkül, hogy egyik is megjegyze volna a másik nevét.

Géza csak arra emlékezett, hogy a lány azt mondta: „Az apámhoz jöttem... Ezentúl én is mindennap kilovagolok. Egészen az erdőig. Ugye szép út?...“ Elhatározta, hogy másnap ő is kimegy. Hátha találkoznak... Valóban úgy lett. Találkoztak.

Heléna — így nevezték — magas, fekete lány volt. Nem nagyon szép, inkább átlagarcú. Bőre fehér, de a szeme — az szép volt — értelmes, lágytekintetű szem. Egész lényén valami magabazárkózottság-féle ömlött szét: titokzatosan új volt Pákozdy életében...

Így folyt egy hónapig: reggel kilovagoltak az erdőbe, ott leültek egy kidőlt fára. Azután visszamentek és a keresztútnál elváltak. Egyik sem érdeklődött a másik kiléte és előbbi élete után.

Mikor letelt a hónap, Géznak Pestre kellett jönnie, hogy bejelentse kilépését az ezredtől: már nem bírta penzzel.

Az elutazás előtti napon szomorúan ügetett a lány mellett. Mindene elűszott és még a kardját is le kellett raknia. Már a halál gondolatával is foglalkozott.

Az erdő szélén csöndesen kezdte:

— Heléna, én ma búcsuzni jöttem...

— No?...

— Igen — folytatta — búcsuzni. Pestre megyek. Bőjtölni fogok: kibőjtölöm azt a félévét, amely alatt elvertem a vagyonomat. Valami hivatal után nézek, mert élni kell. Először azt hittem, hogy öngyilkos leszek, de most már felhagytam ezzel a gondolattal. Dolgozni fogok: becsületesen és szerényen élek majd. Épp úgy, mint azok, akiknek nem hagyott a becsületen kívül mást öröklő az apjuk... Nincs senkim. Egyedüli pajtásom ön. Most, mikor önnel kezelt fogok, a természetből is búcsuzom. A természetet ön tanított megismerni és örülni benne. Én eddig azt hittem, hogy csak az lehet édes, amit pénzen vesz az ember. De most már tudom, hogy tévedtem. Önben búcsuzom a falutól is: többé nem kerülök ide vissza, csak ha majd hoznak. Azt nem bírnám elviselni, hogy mást lássak azon a helyen, azon a fogaton, amely valaha az enyém volt. Nem bírnám ki az emberek nagy kíváncsiságát és biztosan hallanám esendben sügött szavaikat: félév alatt kétezer holdat vert el bolondos asszonyokra... Nem, Heléna. Elmegegyek és szürkén, de becsületesen fogok élni ott, azok közt, akik nem ismernek... Ha félévvel előbb jött volna, akkor talán. No, de ne beszéljünk róla... — és hosszan, tiszteletteljesen megsókolta a lány formás ujjait.

Heléna fogvatartotta. Megszokott nyugalma elhagyta, csöndesen, de lelkéből fakadt szenvedéllyel mondta:

— Ha félévvel előbb jöttem volna?... no folytassa... folytassa...

Pákozdy állt... Hallgatott...

— Mondja!... Akarom! Jogom van hozzá, ha így beszél!... Na mondja... kérem... kérem szépen...

Géza halkán felelt:

— Szeretem...

— Akkor mért hagy el?...

A gróf nem felelt, hallgatott és mereven állt, mint körötte a fák.

Egymás kezét fogták...

... Mindketten megrettentek:

Hátulról egy kéz nyúlt az övéké után.

Géza föluggrott, kardjához kapott. De rögtön eleugodta a markolatot.

Kedves arcú, mankós öreg úr állt a hátuk mögött. Halkan mondta:

— Miért engedted el a kezét, Heléna? Csak nem ijedtél meg az apától?... — Pákozdy felé nyújtotta tenyerét:

— Örvendek, fiam, hogy megismerhetlek. Herceg Hohlehr vagyok... Azt hiszem, hírből már ismersz?!

— De... hogy kerülsz ide, papa? — kérdezte izgatottan Heléna.

— Hogy?... Hát csak eljöhetek a lányom után, akiről azt mesélik, hogy minden reggel egy katonával lovagol az erdő felé... No nézd csak!... De most már látom, hogy rendben vagytok... Rakjátok újból egymásba a kezeteiket. Egy-kettő, mert még azt hiszem, hogy szégyenlitek magatokat!... No ugy, — azzal megcsókolta mind a kettőt...

Mikor elindultak az út felé, ahol a herceget a fogat várta, megjegyezte:

— Jóformájú lovad van. Gyorsan nyargalhat.

Géza még mindig idegesen felelt:

— Az Anna?... igen. Nagyon jó ló, csak hogy botlós. Megöregedett.

— No?... és beszállt a nyitott batárba.

A fiatalok mellette ügettek. Mikor elérték a keskeny düllőutat, hátramaradtak.

Heléna halkán kérdezte:

— Hát elutazik?... Hát itthagyj?...

Géza nem felelt, csak áthajolt a leányhoz és megcsókolta.

A herceg abban a pillanatban nézett vissza. Megértően kérdezte:

— No mi az?...

Heléna kicsit gondolkozott, de azután kivágta magát:

— Ha nem vagyok itt, Géza kiesik a nyeregből... Mert tudod papa, az Anna — botlós lett!...

Márciusi hó és Coty

Irtta: Bónyít Adorján

Egy szép asszony azt mondta nekem a múltkoriban, hogy a szépitőszerek fejlődése elérte a fejlődés telőpontját.

Bevallom őszintén, hogy ez a kijelentés nagy szöveget ütött a fejembe. Mert szépitőszerek mindig voltak és mindig lesznek, azonban most fejlődésük betetőződött volna? Eszerint tehát a nők nem lehetnek szebbek, mint amilyen szépek manapság. Ezzel kapcsolatban őszinte kíváncsisággal áttanulmányoztam a mai modern kozmetika minden csínját-bínját és kiderült számomra, hogy a szépitőszerek technika valóban a fejlettségnek majd olyan magas fokán van, mint például a repülőgépipar. Egy ilyen kis cikknek a keretében fel sem lehetne sorolni mindazt a raffinériát, mely egy kozmetikai üzlet tükre előtt elfér, a ruzstól és az arc bemajolizálásától kezdve a legfélelmetesebb kvarc- és villanyápolásokig.

Azonban mély tisztelettel, egy kérdés merült fel lelkemben ezzel a tanulmányozással kapcsolatban. Ez a kérdés pedig a következő: ha ma háromszázszor annyi szépitőszert van, mint például kétszáz esztendővel ezelőtt, ez azt jelentené, hogy ma háromszázszor inkább rászorultak a nők a szépitőszere, mint ugyancsak kétszáz esztendővel ezelőtt? Magyarán: annyival szebbek voltak természetből fogva hajdan a nők, hogy ily sokkal kevesebb segítőeszköz kellett hozzá, hogy a férfiakat el tudják varázsolni?

Erre bárki azt felelhetné, hogy mit tudni azt ma, mennyi szépitőszert használtak őspanyáink. Ez igaz. Ők is szépitették magukat. Báthory Erzsébet a hagyomány szerint fiatal lányok vérében fürdött, hogy szépségét és frissességét megtartsa. A gáláns század szépasszonyai a Napkirály udvarában véres, nyers húst kötözgettek éjszakára arcukra, hogy teinjüket ifjan megőrizték. Luca napjára mindenféle babonás éjjeli szokások voltak divatban, hogy az ifjú lányok a jövő esztendőre még szebbek maradjanak. A hajdani fiatal asszony meglapta a háztartás tejállományát, hogy titokban reg-

gelenként tejjel fürösztgesse meg orcáját hitestársa iránti nagy szerelmében. S nagyanyáink még lázasan gyűjtötték a márciusi havat, melyben megmosakodni szokás volt azért, mert akkor tavaszi fény és finomság költözött az arcbőrre.

Ezek voltak a hajdani szépitőszerek; mint látható, kevésbé raffináltak és sokkal naivabbak, mint a maiak, de mégis szépitőszerek voltak és a különbség legfőként a kettő közt abban van, ma a legkisebb varrótálynak is telik egy kis ruzsra és puderre, annakidején azonban nem mindenki csomagolhatta be orcáját borjúszeletek közé és ha márciusban nem esett hó, akkor bizony az egész országban elesett minden asszony ettől a varázslatos szépitőeszköztől. Ennélfogva meg lehet állapítani, hogy a szépitőszerek régen sokkal valószínűlenebb, sokkal labilisabb, sokkal hozzáférhetlenebb valami volt, mint ma. Az asszonyok azonban mégis szépek voltak és szerelem is ugyanannyi pezsgett, zengett és illatozott a világ minden táján, mint manapság.

A parfüm ködén, a puderek fellegjein és az arcmasszázsok láthatatlan villanyáramain keresztül azt látni hát, hogy ugyanakkor, mikor a nők szépségükkel kapcsolatban lépést tartanak a modern technika és tudomány viharos fejlődésével, ezzel együtt szépségük öntudatából látszanak sokat veszíteni azáltal, hogy nem bíznak meg abban, amit a természet adott, hanem ezt ezerképpesen korrigálják, hangsúlyozzák, emelik és színezik és teszik ezt oly ambícióval, mintha maga a reperálatlan női szépség valami végtelenül nagy veszedelemben forogna. Pedig...

Pedig egészen bizonyos, hogy az elporladt dédanyák sem voltak született szebbek, mint a mai asszonyok és akkor kénytelen az ember azt kérdezni, hogy hát mégis miért mindez? Azok, akiket hatalmába ejtett a kozmetikai szeszélyesség, bizonyára nem fognak feleletet adni, azok pedig, akiknek barackvirágszín arcát még nem gyepelte be pudernak és krémeknek olvatag páncélja, mosolyognak és hallgatnak, mert udvariasak.

A márciusi havat azonban senki sem gyűjti össze már és a szépségek jobban bíznak Coty úr remkeiben, mint ebben; talán azért, mert a nő nem a maga nagy tömegében kiszorult annak lehetőségéből, hogy új autót és repülőgépet, új gázakat és villanyos csodákat, új politikákat és ideológiákat konstruáljon, már pedig valamilyen téren csak ki kell élnie a nő nemnek is azt a ténnyt, hogy a rohanva haladó XX. századnak a gyermeke? Úgy-e?

Jóízű, enyhe, megbízható.

Gyártja: Dr. BAYER és TSA
Purgógyár, Budapest IX.

Magyar nagyasszonyok

Bosnyák Zsófia, a szenvedések asszonya

Az asszonyi szenvedés akkor is kegyetlenül fájdalmas volt, amikor Bethlen Gábor fejedelem csapatai jáboroztak a Felvidéken és gőgös, hatalmas várurak jóakaratótól függött a győzelem, vagy a vereség. Mert az asszonyi szív mindig attól kapja a legfájdalmasabb sebet, akit nagyon, kimondhatatlanul szeret...

A szépséges Bosnyák Zsófia is vérző szívvel járt végig a szenvedések Golgotháját, mert szeretet nélkül élni nem tudott. Ez a szegény teremts már születésénél el volt jegyezve a boldogtalanságnak, amely egész életében dúsan esőzött rá és egyetlen menedéke az Isten akaratában való csöndes megnyugvás maradt. Arany hajkoronája fölött a mártírok aureolája fénylett és jóságos szemében a tiszta szeretet kék égboltja tükröződött.

Amikor a füleki várból hatlovas batáron magával vitte Serényi Mihály báró, Bosnyák Zsófia is azt hitte, hogy a menyasszonyi hintó a boldogság kastélyába fogja röpteni. Nem így történt. Serényi Mihály báró, házasságuk első évében meghalt és szegény Zsófia, a bánatos özvegy, visszatért a szüleihez.

És akkor ez az asszony, aki minden szeretetét az urának adta volna, ha életben marad: most minden szeretetével a betegeket és nyomorultakat vette körül. Surány várának és környékének angyala lett a fiatal özvegy. A könnyezőket megvigasztalta, az éhezőknek enni adott, a betegeket saját egészsége kockáztatásával ápolta. Kiereszte a szívek néma panaszát is és meglátta a szemekben a könnytelen fájdalmakat.

Úgy járt-kelt betegei és szegényei között, mint a jóság istenasszonya, aki nem ismert semmiféle fáradalmat, ha egyetlen könnyeseppet felszáríthatott...

Öt év telt így...

1633-at írtak akkor, amikor Surány várába belovagolt a daliás Wesselényi Ferenc báró és megkérte a szépséges fiatal özvegy kezét. Nemsokára megtartották az esküvőt és Bosnyák Zsófia — most már Wesselényi Ferenc báróné — átköltözött Sztrecsény várába.

Zsófia fölött is kiderült az ég és nagyon boldognak érezte magát új férje oldalán. Két gyermekük is született: Adám és László.

De aki már születésénél eljegyeztetett a boldogtalansággal, annak csak rövid, csalóka öröm juthat osztályrészül.

Wesselényi Ferenc báró únni kezdte a csöndes, családi boldogságot és heteken keresztül elkalandozott hazulról. Es ezek az elkalandozások télvíz idején történtek, amikor szüntelt a hadakozás és kötelessége nem szólította volna el hitvese mellől.

Zsófia, szegény, fájdalmasan cipelte második keresztjét és ájtatos cselekedetekben keresett vigasztalást. Órákon át imádkozott, gyermekeit nevelte és szegényeit istápolta. Oltárterítőket és miseruhákat hímezett.

Egyszer azután levelet kapott Katalin nővérétől, amelyben többek között ez állt:

...Imádkozzál és vigyázz. Férjedurad belekerült egy démon hálójába, aki nem más, mint Murány várának ördögien szép özvegy asszonya: Homonnai Drugeth Mária grófnő...

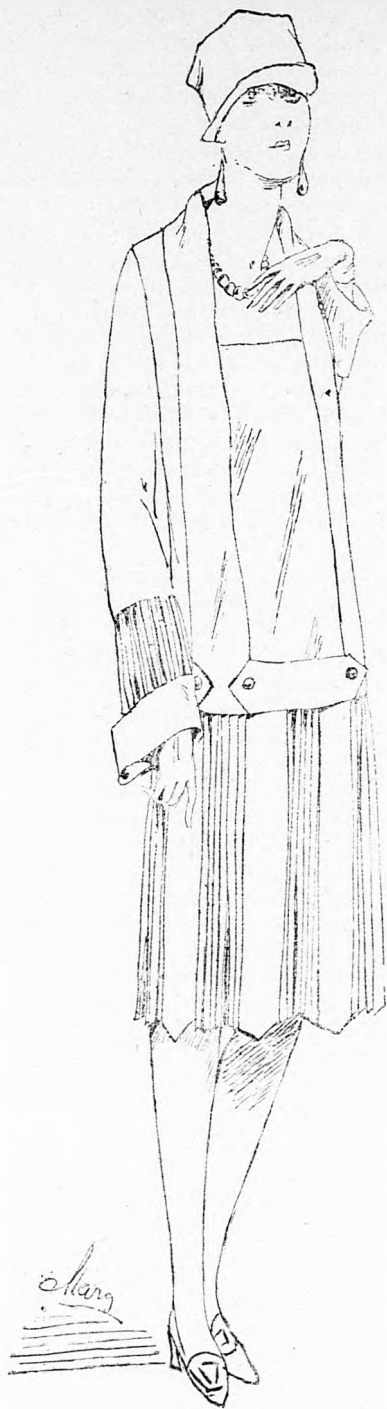
Szegény Zsófia végigolvasta Katalin nővére levelét és ajultan esett össze. Amikor magához tért, ágyba feküdt, de mindenkit elküldött magától. Egyedül akart maradni.

Imádkozni kezdett. És ekkor úgy érezte, hogy valami égi szózat ezt mondja neki:

— Menj, leányom, a sziklakapuhoz és imádkozzál ott egy óráig...

Ejfélt volt, amikor útnak indult. A várór esodálkozva bocsátotta le előtte a felvonóhidat. Hó esett, zúgott a szél, de Zsófia csak ment, ahová az égi szózat küldte.

Rátalált a sziklakápolnára és imádkozni kezdett. A kiállott fájdalomtól és izgalmaktól azonban ajultan esett össze. Itt talált rá a várnagy és hű szolgálójával együtt visszavitte a várba.

Mai számunkhoz

postabefizetési lapot csatolunk mindazon igen tisztelt előfizetőink részére, kiknek előfizetése lejárt, tisztelettel kérjük nagybecsű előfizetésük megújítását

A kiadóhivatal

Aki három negyedéves, vagy két féléves előfizetőt szerez, ajándékképpen megkapja a mi naptárunkat.

Zsófia mosolyogva feküdt az ágyon. Tudta, érezte, hogy imája meghallgatásra talál és hűtlen ura vissza fog térni hozzá.

Másnap reggel Wesselényi Ferenc báró megérkezett. Bűnbánóan térdelt beteg felesége ágya elé és zokogva kért bocsánatot.

Az asszony mosolyogva csak ennyit felelt:

— Éreztem, hogy vissza fogsz térni hozzám... És azt is érzem, hogy most már soha senkiért nem hagysz el engem...

*

Sztrecsény várába visszatért az elveszett boldogság.

Zsófia minden idejét most már gyermekei nevelésének szentelhette. És a betegek ápolásának, mert ebben az időben súlyos döghalál pusztított ezen a vidéken. De ez a törekeny, sokat szenvedett asszony még a betegségtől sem félt. Egyetlen éjszaka saját maga temette el hét jobbágját, akiket a döghalál ragadott el és akiket senki sem mert eltemetni.

1644 április 28-án halt meg, de férjén és gyermekein kívül száz, meg száz szegény és beteg gyászolta hosszú éveken keresztül ezt a fájdalmas életű asszonyt, aki felszárította könnyeit és vigasztalást csöpögtetett vergődő szíveikbe...

Zsúron

Irta: Nagy Matild

— Nézzétek, Benkőné s Horváth Pista már együtt vannak. Igazán, olyan ez a Pista, mintha árnyéka lenne Lenkének. Mindenütt nyomában van.

— Édes Istenem! Mit árnyék? — kiáltott fel a kis doktorné. — Benkőné modern asszony. Büszke arra, hogy ez a csinos fiú udvarol neki. Azért felhasznál minden módot, hogy magához kösse. Flörtöl, ez a sikk.

— De ez a flörtölés már elég hosszú ideje tart — jegyezte meg a fiatal albíró. — Horváthnak, ha jól sejtem, a szíve is érdekelve van a dologban. Legalább erre vall a Ráday eset. Ráday Sári halálosan szerelmes Horváthba. A lány szép is, gazdag is. Horváthnak meg ugyancsak jól esne a hozomány, mert amint hallom, sok az adóssága. De a szerencsétlen sem nem lát, sem nem hall, csak megy az után az asszony után. Ah, nini, most mily közel hajol Horváthhoz. Arcuk majdnem összeér. Igazán botrányos ez a kacérság.

— Ha nem én lennék a háziasszony, határozottan gondolatnám vele felháborodásomat. Legalább gondolna leányára, aki ma-holnap férjhezmenő nagy lány.

— Eh, mit nagy lány! szólta ismét a kis doktorné. Gondol is ő a nagy lányára. Gondol is ő egyáltalán másra, mint arra, hogy kösse magához minél szorosabban Horváthot. Ez egy hiú, üres szívű asszony.

Míg az asszonyok a főbíróné zsúriján így szölköztek-szapulták közös barátnőjüket, Benkőné, — ez mintegy belső láztól gyötörve, beszélt Horváthhoz:

— Pista, az egekre kérem, hallgasson meg! Legyen könyörületes, ne vigyen a kétségbeesésbe. Tudja meg tehát, én is szeretem magát! Szeretem már az első találkozásunk óta. Oh, mennyit küzdöttem ez érzés ellen! Féltem öríztem, hogy maga ne vegye észre. De maga észrevette. Ma csak azért jöttem ide, hogy elmondhassam magánam azt, amit tudnia kell. Azt nem akarom, hogy hozzánk jöjjön. Nekünk nem szabad, nem lehet többet találkozunk! Oh, ne szóljon közbe, még többet akarok mondani! Tudom, maga is szeret engem. Maga nemes, jó szívű. Maga sohasem volt erőszakos szerelmével. De lássa,

nekem lányom van. Az ő szívét tenném tönkre, ha az én szívemre hallgatnék. Váljunk el egymástól, amíg nem késő. Ha belehalok is, de én becsületes asszony maradok. Nézze ezeket a cifra üreslelkű asszonyokat! Ezek most is rólam beszélnek. Látom a szemeikből. Ezek már eltemették az én jó híreimet. Pedig én tudom, a legtöbb közülök megcsalja az urát, tisztán romlottságból. A szívüknek semmi köze hozzá. Ők jó színésznők. Én nem tudok, nem akarok az lenni. Maga sem. Nekünk nem szabad többé találkozunk! Helyeztesse el magát innen. Az én szívem talán belepusztul, de meg kell lenni. Én holnap elutazom pár hétre. Ha most elválunk, ez örök búcsú lesz. Ha igazán szeret, megteszi amire kérem. Feleljen! Igen?!

Horváth sápadtan hallgatta az asszonyt. Az asszony lázas, sürgető kérdésére nehéz sóhaj tört elő kebléből. Bánatosan, hosszasan ránézett az asszonyra. Ezután felállt, meghajtotta magát előtte s a többiektől sietve búcsút véve, kisietett a szobából.

Benkőné is felállt. Kezével idegesen végigsimította a homlokát. Majd összeroskadt a fájdalom súlya alatt.

Alig bírta könnyeit visszafojtani. Alig várta, hogy otthon, nem látva senkitől, elsírja bánatát. Végre erőt vett magán s odamenve a társasághoz, mosolyogva búcsúzott. Leányával ma este színházba megy s így távoznia kell.

Mikor az ajtó bezárult mögötte, az asszonyok összenéztek s a kis doktorné gúnyosan kacagva, felkiáltott:

— Persze színház, leányom... Ismerjük már. Elment Horváth, hát ő sem érzi magát itt jól. Ilyen botrány! Ezt mind csak azért teszi, hogy modern asszonynak lássék.

ANYÁK

A Magyar Uriasszonyok Lapja számára

írta: Somlyó Zoltán

A roppant föld s a roppant ég között,
hol a sok ember szeretszét szököt;
hol a fájdalom bűg és az öröm dalol,
virágok, jégszikkalák, kunyhók és kupolák alól;
sírok ciprusán s ezüsthárson át
két kéz nyújtja felénk simító bársonyát
s örök jóssággal a szívünkbe néz —
Ez a kéz, ez a kéz az anyai kéz! . . .

És a világ hideg, sűrű ködében,
májusi napban s decemberi éjben;
lapályokon s a tengerek dagályán,
márványtermekben, kórházakban, gályán;
oltár előtt, vagy bűnös úton állunk:
két szem tekint szent csillagként utánunk
és millió messzeségből is üzen —
Ez a szem, ez a szem az anyai szem! . . .

S a földi hangok vad, duhaj karában,
s ma parketten s országút sarabán;
zeneszerszámok érces hűrozatján,
bűbáratunknak sötét boltozatján;
s a könnyet ontó vad szerelmi vágyban
egy száj beszél velünk szeliden, lagyan
és megkérdi: mi fáj, fiam, mi fáj? . . .
Ez a száj, ez a száj az anyai száj! . . .

S mi állunk, állunk s elszorul a torkunk,
annak színe előtt, akivel összefortunk,
ki végigvirraszt, míg mi békén alszunk,
kinek a legszebb szépség a mi arcunk!
ki myrtusát fővissel föleserélte,
kinek örökös reszketés az élte;
ki megteríté éltünk asztalát
Leborulok előttetek: Anyák! . . .

Pillanatfelvétel

Kora tavasz, aranyárga szőlőszem az égből
kék gyümölcskosaróban: a nap, az aszfaltszalag
pedig, amelyet a versenyfutás terminológiájából
kölszónként szóval: korzónak neveznek, a legtúl-
zottabb mértékben tele van emberekkel. Ha divat-
tudósítást írnek, megállapítanám, hogy uralkodó
színek a pipacspiros, az égkék, valamint az az in-
dokolatlan, sőt ebben a kormos miliőben egyenesen
célszerűtlen fehér, amelyet a gyöngébb nem a li-
liomtól lesett el, hogy legalább a külsejével ehhez
hasonlítson. Mindebből pedig önként következik,
hogy a korzón túlnyomó részben hölgyek sétálga-
nak, illetve hölgyek rendezik egymás között azt a
versenyfutást, amelynek végecélját már az ókorban
Aphrodite, Hera és Athene és Páris almájában
állapították meg.

Itt, ezen a díszes pályán, a gazdasági válságot
nem veszik tudomásul. Paquin és társai helyét
budapesti divatcégek foglalták el, a rue de la Paix-t
pedig egész jól helyettesíti a Váci-utca és kör-
nyéke.

Azonban — és itt kénytelenek vagyunk egy
pillanatra megállni — hogy a ruházkodásban
egyre hatalmasabb mérvű elruhátlanosodást tapasztalunk.
A hölgyek talán ezzel akarják bizonyítani
— takarékoságukat. Bár ezek az öltözékek semmi-
esetre sem nevezhetők szegényeseknek, mégis azt az
illuziót akarják kelteni, mintha viselőjük pénztár-
cája a teljes ruha-komplexum beszerzése előtt —
kiürült volna. A harisnya olyan vékony, hogy
egész bátran lehetne föléje húzni még egy haris-
nyát. A cipő csak talp és sarok, vagy legfeljebb:
kísérlet abban az irányban, hogyan lehet a bőr-
hiányt művésziesszen megoldani. A szoknya legfel-
jebb balletszoknyácskának felelne meg, a felső
testből pedig kissé túlon túl sok van szabadon. Ez-
zel szemben: kábító parfümfellegek keverednek
össze a füsttel, az arcok pedig a kármin, a rúzs, a
festék és puder dús lerakatai és nincs annyi ékszer
egy kisebb ékszerbolt kirakatában, amennyi —
részben hamis — egyetlen hölgyecske csuklóját,
nyakát és ujjait díszíti.

Nem megrovási kaland akar lenni ez az írás,
hanem egyszerű megállapítás. Épp azért engedtes-
sék meg nekünk, hogy egyenesen kimondjuk azt,
ami a szívünket nyomja. Hera zokogva sír egy ho-
mályos zugban, mert Phryne lett az Olympus is-
tennője . . .

Egy ilyen csoportosulás: korzón, színházak-
ban és egyebütt, szinte nagymérvű női vásár illu-
zióját kelti. Fásult lelkek, ernyedő idegek, amikben
parányi ellenállás nincs, csak egyetlen vágy: élni,
élni, minél lázasabban és minél bódultabban élni!
Szaladni lélekzetfúlva a pillanat után, mert ha el-
repült, legfeljebb csak zokogni lehet. A társadalmi
jelenségek oknyomozója ennek a körtünetnek is
meg fogja találni a bacillusát, a krónikás azonban
— akinek anyja, felesége és nővére van — nem
tehet mást, mint összeszerítja a fogait, sőt beleharap
az ajkába, hogy senki ne vegye észre kibuggyanó
könyveit . . .

Persze, a női lélek mindig alkalmazkodó volt,
most sem csinál tehát egyebet, mint amit a termé-
szettudomány mimikriának nevez. Ribaupierre
grófnő kiszolgálóleány egy pétervári kávéházban,
Mater Emerica bádogharsnyát húz a noviciák lá-
baira, Kovács Péterné, vagy Blau Sárka pedig

„Bánatkefely“

ruszkaányai Hoffmann Elemér író

verskötete, díszes kiállításban,
április hó elején jelenik meg

Ára kizárólag előfizetőinknek postaköltséggel együtt
35.000 kor. Megrendelhető lapunk kiadóhíva alában

Dubarry szerepére vágyik, persze, a maga kispolgári relációiban. Úgy látszik, a női lelkekben nagy metamorfózisok játszódnak le. A külső megnyilatkozások kissé brutálisak, de az asszonyi lélek ösztönösen megtalálja most is a maga védőfegyvereit. A szoknyák egyre rövidebbek lesznek, a harisnyák nemsokára selyemhálóká vedlenek át, a kivágások, bevágások és egyéb anyaghiányok mind merészebbekké válnak, — de azért egyszer csak elérkezik a visszahatás.

Mert a nagy káoszban és a portéka sokaságában a legügyesebb vásárló sem bír eligazodni, így hát Ophélie — azaz hogy: Kovács Péterné, meg-Blau Sárka — mégis csak megfogadja majd Hamlet tanácsát és felhúzza fehér lábaeskára a Mater Emerica bádogharisnyáit. Hogy fel fog csillanni majd a férfiak szeme, mikor az első bádogharisnya megjelenik a korzó aszfaltján! S még szimbólikus jelentősége is lesz!

Mert ez a bádogharisnya lesz az a páncél, melyen megtörik végre az ősi férfi-ostobaság, mely sohasem az asszonyt kereste a ruhában, de a ruhát az asszonyon...

Édesanyám!

Angyal-szárnyakon szálljon fel Hozzád az én imádságom, drága jó édesanyám!

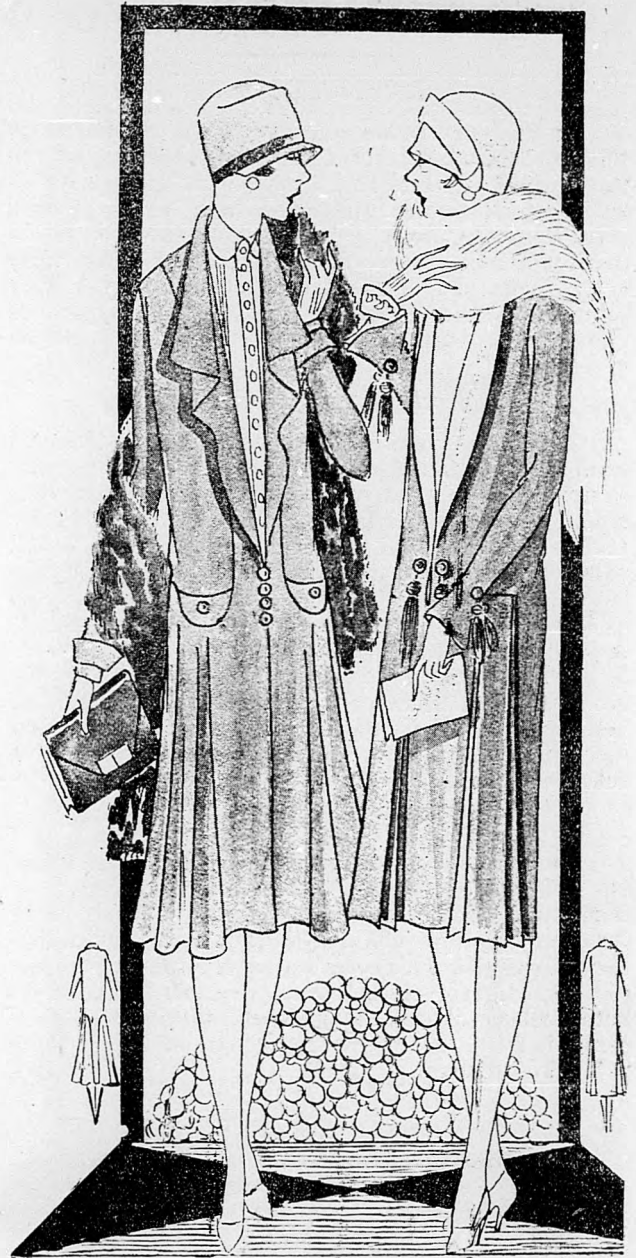
Aranyos felhők fölött, boldog ég-országban, ott van a lakásod. Örökre itthagytál, mint az ifjúságom. Fájdalmas emlék a szívben és egy kereszt a temetőkertben: ez maradt örökül szegény gyermekednek. Minden éjszaka az emlékezés éjszakája és Te lejössz hozzám az álmok sugár-útján, hogy elsimítsd arcomról a ráncokat, amiket az évek és a szenvedések festettek rá. Nem beszélhetek veled, nem csókolhatok meg a kezedet, nem bújhatok az öledbe. Engedd meg legalább szegény gyermekednek, hogy az emlékezés éjszakáján hódolattal hintse Eléd lelke bánatos virágait, szíve véreseppjeit, szeme könnyét: vigasztalan, szürke, szomorú életét.

Régen volt, amikor egy gyászos fekete éjszakán örökre itt hagytad a földet és örökre itt hagytál engemet. Betelt az idő és elszóltott az Úr! Szelíden lehúnytat szelíd kék szemedet, hogy soha többé ne lássa a hiúságok vásárát, melyet az emberek életnek neveznek. Fénylő, tiszta lelked az Úr trónja elé szállt, hogy a jók megérdemelt örök boldogságában részesüljön. A testedet pedig koporsóba tettük és kivittük a temetőkertbe, hogy az anyaföld hantja borúljon szelíden föléje. Amikor pedig hazajöttem a temetőből, akkor éreztem csak igazán, hogy milyen mérhetetlen üresség maradt Utánad és hogy a helyedet soha senki nem fogja betölteni.

A könnyek az évek során fölszáradtak ugyan, de a Rád való emlékezés soha nem halványulhat el. Kinek a szeme pótolhatja az anyai szem féltő melegségét, amint gyermeke minden lépésére figyel, hogy megvédje a veszedelmektől? Kinek a szava helyettesíthető az édesanya becéző, intő, vagy bátorító szavát? Kinek a hús keze kergethetné el a lázakat, amelyek a harsbeszültjeit érik, ha ninesen édesanyja, aki a saját egészsége árán is virrasztani képes beteg gyermeke mellett? És kinek a szíve vállalná az anyaszív fájdalmait, kínjait, remegéseit és aggodásait?

En is mentem tovább az élet kopár szikláinak között, de pihenőre sehol nem találtam. Jöttek felém új emberek, akik barátságot hazudtak, vagy akik őszinte szeretettel csalták lépre hiszékeny szívemet, de a kiábrándulás egy-kettőre bekövetkezett és én keserűen eszméltem rá, hogy végtelenül egyedül vagyok a világon. Nem akartam semmit, nem kértem semmit, csak a Te szeretetednek egyetlen parányát és mégse birtam sehol ráakadni. És most érzem csak igazán fájdalmas árvaságot, hogy örökre eltávoztál tőlem, drága jó halott édesanyám!

Jaj, már megnyugodtam abban, hogy ennek így kell lennie. Szeretetet nem kérek, nem várok senkitől,

mert tudom, hogy minden szeretet a Te szivedben volt és magaddal vitted azt, amikor elszóltott az Úr. És bárhol is kónoz az élet és marnak az évek keserűségei: az emlékezés éjszakáin újra az öledbe hajtom rád fejemet és boldogan elalszom, mint régen, nagyon régen...

Ha itt is hagytál engem és az égbe is költöztél: tudom, hogy vigyázol rám most is. Mert a szeretet mindörökre él és az édesanya szíve haló porában is öröklik árván maradt, szegény gyermeke fölött...

≡≡≡ **Nőknek nélkülözhetetlen a** ≡≡≡

HUMOR

ILYEN A DIVAT!

A Magyar Uriasszonyok Lapja humoristája kint járt a Dunakorzón és az ott észlelt tapasztalatait ezennel siet kitalálni. Felsoroljuk külön a női és külön a férfi-divatot. Méltóztassanak belenyugodni, nem sajtóhiba, hogy a férfias jellegeket feltüntető divatot a nők részére és a nőiességtől szinte törékeny divatot a férfiak részére csoportosítottuk. Egy pillantás a korzón meggyőzhet bárkit, hogyha itt valahol hiba van, az semmiesetre sem a sajtóban keresendő.

A DIVATOS NŐ

Egysoros zakkóöltöny, lehetőleg sötétbarna színben. Mellénynél kevés kivágás. A gallér kemény és magas. A selyemnyakkendő színei változók. A cipőnél elmaradhatatlan a lapos sarok és kamásni. Kalap kis karimával, sörtével. A haj nyírott, oldalt választékkal. Hátul a nyak kiborotválva és enyhén bepuderezve. Sétapálea nélkül urinő ki nem teszi az utcára a lábát. A monoklit a balszemen hordják. A jobb szemén hordott monokli kissé feltűnő. Zsebóra, aranylánccal kötelező. Pipa helyett divatosabb, ha a nő csak szivarozik. Cigarettazni jóízű nő nem szokott. Végezetül meg kell említenem, hogy mostanában a nőknél nagyon lábra kezd kapni a zokni viselése.

A DIVATOS FÉRFI

Derékbeszabott testhezálló tapadó kabát. Fűzővel a karcúság esetleg fokozható. Kecses domború mell. Az erősmellűek mellszorítót viselhetnek. Alacsony, nyitott puhagallér, úgy, hogy a nyak szabad. A dekoltázs azonban ne legyen túlságosan mély. Térdigérő selyemharisnya és színes harisnyakötő, széles csokorral. Magassarkú francia cipő, testszínű betéttel. Karperecek viselése divatos (főleg a Markó-utcában.)

Dymi.

Egy kis társasági pletyka

— Telefonbeszélgetés —

Halló, még most is reménykedik, asszonyom, hogy újra megnyílik a nagy jégpálya?... Az Istenért, tegyen le erről a szándékáról, mert amilyen ellenállhatatlan maga, ha szépen megkéri a jó Istent, képes lesz egy pót-telet a nyakunkba zuhintani... Pedig én már letettem a bundát, végkép letettem — az én kedves, meghitt zálogházamban. Ennélfogva a Váci-utcán sem láthat jóideig, — szürke átmeneti kabátomban a Duna-korzó szépeit próbálom fölzaklatni. Tudja-e, hogy én vagyok az a szürkekabátos férfi, aki „Az alvó férj” korzó-felvételében végiglejt a színpadon?... Lám, még ezt sem tudta. Úgy-e, kedves tölem, hogy naponta most már kétszer mutatom magam: délben a valódi Duna-korzón és este a vígszínházi Duna-korzón. Köszönöm a szíves gratulációt.

Most pedig: térjünk a dologra... Először is a fontosabb személyi hírek. Ripka Ferenc dr. főpolgármester néhány heti üdülés céljából Balatonföldvára utazott. Szemző István és felesége Tuniszba, illetve Algírba távoztak. Dobay István Egyiptomból visszaérkezett Budapestre. Parancsoljon mindjárt két eljegyzést is: Löffler Oszkár, nyugalmazott huszárszázados eljegyezte Sorbán Margit, néhai csernefalvi Sorbán János, közigazgatási bíró leányát, dabronyi Cseh Andor dr. pedig erődi Erődy Margitot.

Négy tea-összejövetelről beszéltek e héten a legtöbbet. A „legitimisták” teáján Apponyi Albert, Sigray Antal, Zichy János, Zichy Aladár, Pallavicini György grófok, Kray István báró, Erdős Károly, Turi Béla, Tarnay Lajos, Angyal Pál stb. jelentek meg. Angyal egyetemi tanár előadást tartott, Tarnay pedig néhány szép dalával szórakoztatta az előkelő társaságot. — Özv. Baitz Józsefné fogadó-teáján Halász Zsigmondné és leánya Erzsike, Baitz Jenő és neje, özv. borzovai Nagy Ottóné és leánya Kató, Paál Istvánné és leánya stb. vettek részt. Volt tánc, mulatság bőven. — Várady-Tuciék teáján Terstyánszky Margitka, Ferdinándy Ilonka, Kruchy Márta stb. jelentek meg. — A Szilágyi Erzsébet Erdélyi Nőegylet derecskei főkjának tea-délutánján Derecske vezető társadalmi tényezői nagyszámban jelentek meg. Az összejövetel a legkellemesebb hangulat jében folyt le, Perné Leoné öméltsága minden aprólékoságra kiterjedő lelkes felügyelete alatt. Magyary Olga „Erdély a hazám” címen hatásos költeményt szavalt, műkedvelőknél szokatlan átérzéssel és előadásbeli készséggel. — Itt említem meg a Józsefvárosi Keresztény Kaszinó március tizenötödik szép hazafias ünnepét is, amelyen Korniss Gyula egyetemi tanár, dr. Nyers László (énekszámokkal), Beke Ilonka, Takács Erzsébet és Bakó Lászlóné működtek közre.

A Magyar Képzőművészek Egyesületében április 9-én gyöngyöshalászi Takács Béla „A hindú mitológiáról”, 16-án, dr. Révész Margit és dr. Czeke Marienne „gróf Brunswick Teréz életéről és jellemrajzáról”, 23-án, Somló Sári „A kultúráról” fognak előadást tartani. — Biztosan érdekelni fogja, asszonyom, hogy a margitszigeti tennisziskola már megnyílt a MAC telepén, Göncz Lajos vezetése alatt.

Most pedig elérkeztünk a hat igazi szenzációjához, mégpedig nem is egyhez, hanem kettőhöz. Mind

a kettőnek középpontjában bankdirektor áll, a sokat keresők fajtájából. És mindketten válnak. De az egyiknek egészen tragikomikus az esete. Ez a férj, tetszik tudni, évek óta rendszeresen figyelteti a feleségét, aki a legraffináltabb módon kerülte el a detektívek kémkedő tekintetét. Mert volt oka félni a megfigyeléstől, a sanda szemektől. Önagy-sága — illetve öméltósága — nem nagyon szereti olvasgatni a hercegprímás ünnepi beszédeit, amelyekben a családi élet szentségéről van szó, ellenben annál buzgóbban lapozgat Boccaccio Dekameron-jában, magát a hírhedt lovagot is fölülmuló fantáziával. S ami a férjnek nem sikerült, sikerült az asszonynak: ő bizony tettenérette az urát, aki — szegény — csak egy picurka percentjét fizette vissza a méltóságos asszony hűtlenkedésének. És most a feleség perli a férjét. Szegény férjek! A másik direktor válása szabályszerű: a mindennapos hűtlenség.

...Mit parancsol, kezit csokolom?... Hogy hol találni ma mindennapos hűséget? Nálam, könyörgöm, nálam. Ha ma délután szívesen lát, okvetlen hű leszek mára. Csokolom a kezét.

Mit főztek?

Április 1. Nagycsütörtök: Fírtott kenyérleves parajfőzelék, tükörtortás, bundáskenyér, túrósgombóc. — *Vacsora:* Fárolt hal majonézzel, sajt, narancs.

Április 2. Nagypéntek: Tejleves, ponty sültve burgonyával (lásd recept), sült tejeles metélt (lásd recept) lapunk 6. számában), alma. — *Vacsora:* Ostseehering, kemény tojás, körített liptói, narancs.

Április 3. Nagyszombat: Sárgarépa-leves, karfiol vajjal, tojásos galuska, alma. — *Vacsora:* Sonka tormával, kemény tojás, vegyes gyümölcs.

Április 4. Husvétvasárnap: Husvéti becsinált leves, sodralék előétel, (lásd receptet) lapunk 9. számában), bárány kirántva, hering, saláta,ogyorótorta csokoládékrémmel, pünesfánkocskák, alma, narancs. — *Vacsora:* Vegyeshús aszpicban tartármártással, sonka, piros tszás, uborka, vegyes déligyümölcs.

Április 5. Husvét hétfő. Bárány becsináltleves, párolt hús sodorva (lásd receptet) lapunk 9. számában), zöld borsó vajban párolva, sült káppan kifliburgonyával, karfiolsaláta, tejszínhabos tölesér, aprósütemények, narancs. — *Vacsora:* Sonka, piros rettek, uborka, hideg sült, vegyes kompót, sütemények, makkakrém.

Április 6. Kedd: Káposztaleves, sonkáskočka. — *Vacsora:* Borjúpörkölt galuskával, alma.

Április 7. Szerda: Olasz habbeves, vagdalt peesenye savanyú burgonyával, dióspité. — *Vacsora:* Vese-velő rizskörítéssel, paprikasaláta, sajt, alma.

Április 8. Csütörtök: Zöldségleves, szalonnás káposzta, burgonyatorta. — *Vacsora:* Debrecei tormával, sajt, gyümölcs.

Április 9. Péntek: Gombaleves, harsa tejföllel, tőpörtyűs pogácsa. — *Vacsora:* Hájába sült burgonya, vajjal körített liptói rettekkel, narancs.

Április 10: Húsleves darakockával, főtthús, petrezselymes burgonya, snidling mártás, esöröge. — *Vacsora:* Kocsonya borecettel, sajt, narancs.

MAGYARORSZÁGI BAPTISTÁK KÖNYVÜZEME

Welker József • Budapest, VII, Hársfa-u. 33 • Telefon: J. 119-93

Készít mindenféle izléses, modern nyomtatványokat, berendezve legmodernebb típusú szedőgépekkel, valamint idegennyelvű és hangjegymunkákra

II. ORSZ. RECEPVERSENY

297. Grillage. 30 deka mandulához ugyanannyi cukrot veszünk. A mandulát héjától megtisztítjuk és sütőben kissé megpirítjuk és durván összeaprítjuk. A cukrot is durvára törjük és zománczott edényben víz nélkül megpirítjuk. Csak akkor keverjük, ha olvadni kezd. Mikor szép viágossárga, beletesszük a mandulát és 1–2 percig még a tűzön keverjük. Ekkor a már előre elkészített s vajjal jól megkent deszkára borítjuk, ugyancsak vajjal megkent nyújtóval gyorsan kinyújtjuk vékonyra és 12 cm. hosszú és 3 centi széles darabokat vágunk belőle, a deszkáról késsel felszedjük s a szeleteket vastag nyújtófára helyezzük ívalakokban, gyorsan, nehogy megkeményedjenek. Kettőnek kell készíteni, mert ha megkeményedett, akkor már török s ez esetben ismét fel kell melegíteni, hogy formázhasuk. **Kiss Györgyné,** Budapest.

298. Rumoskrém. Ahány személy részére akarunk készíteni, annyi tojást számítunk. A tojás sárgáját annyi vanília porcukorral, amennyit felvesz, habosra elkeverjük és adunk hozzá tetszés szerinti rumot és végül tejszínhabot. Minden tojásra egy deci tejszín kell számításba venni. Poharakra töltjük, jégre tesszük és piskótával feladjuk. **Kertész Ilonka,** Budapest.

299. Apró sütemény. 8 tojás sárgájából piskótátészta készítettünk 14 deka cukorral, a 8 tojás kemény habjából és 14 deka lisztből s egy kevés citromhéjat adunk bele. Ujjnyi vastagra sütjük, fánkuszúróval kiszúrjuk, a megmaradt tésztát finomra vágjuk, sűrű cukorsziruppal leöntjük, 14 deka darált mandulát, 2 szelet puhított csokoládét és tetszés szerint rumot teszünk bele, összevegyítjük és két-két fánkot ezen töltelekkel 2 ujj vastagon megtöltjük, összeillesztjük s tetejét narancsjéggel bevonjuk. **Baráth Sárika,** Nyiregyháza.

300. Csokoládésogyorótorta. 6 tojás fehérjéből kemény habot verünk, adunk hozzá 18 deka porcukrot, 8 deka pirítottogyorót, 8 deka mandulát megdarálva és 2 szelet reszelt csokoládét, összekavarjuk és 3 torta lapot sütünk belőle. Töltelék: 14 deka vajat 2 tojás sárgájával habosra elkeverjük, 10 deka cukrot 2 evőkanál vízzel elfőzünk, s ha kihűlt a vajhoz keverjük, adunk hozzá 8 deka pirított daráltogyorót s ezzel a lapokat megtöltjük. A torta tetejét és oldalát csokoládémázzal bevonjuk. **S. M.-né Pécs.**

301. Piarista kalács. Fél liter lisztet, 4 deka sóvalan langyos vízben felolvasztott élesztővel elkeverjük és meleg helyen megkelesztjük. 1 liter liszthez veszünk 40 deka friss vajat, nyolc tojást, 3 deka cukrot, 1 deka só és két deci jó tejfölt és a megkelt élesztővel összegyúrjuk cipóalakra, tegyük egy fazékba és pihentessük egy éjjel, illetve 12 órán át. Ekkor hempergessük meg jól, negyedrészt vágjuk le, a nagyobb részből ismét cipót formáljunk, ujjunkkal nyomkodjunk közepére egy kis mélyedést, kenjük meg tojással és tegyük rá a levágott negyedrészt, melyből szintén cipóalakot formálhatunk, kenjük meg tojással az egészet s egy vajjal kikent formába tegyük s közepes tűznél 1.15 óráig süssük. **Újpesti gazdasszony.**

302. Husvétikalácskához. Veszünk 8 deka lisztet és 2 deka élesztővel és tejjel kovaszt készítünk. Nyújtódeszkára teszünk 20 deka lisztet, 4 deka porcukrot, egy egész tojás és 3 tojás sárgáját, 8 deka finom vajat s ha a kovász megkelt ezt is beletesszük és az egészből tésztát gyúrunk. Ha szükséges, akkor még adunk hozzá kevés langyos tejet, hogy olyan tésztát nyerjünk, mint a rendes kelt tészta. Jól eldolgozzuk és azután kelni hagyjuk. Ha megkelt, tojásnagyságú darabokat szaggatunk belőle, melyeket szintén jól eldolgozzuk s azután különféle alakokat formálunk belőlük, mint pl. koszorút, fonva, karikát, stb. vajjal megkent tepsibe tesszük, tojás sárgájával kétszer-háromszor bekenjük, darabos porcukorral behintjük, ismét kelni hagyjuk és szépen megtöltjük. **tóprónai és blatnicai Prónay Albertné.**

303. Husvétikalácskához a locsolók részére. 22 dk nullás lisztet, 14 deka finom vajat, kevés só, deszkára teszünk s adunk hozzá fél deci tejfölt és egy egész tojást s jól összegyúrjuk, azután jó vékonyra kinyújtjuk és mint a vajastésztát összehajtogatjuk s egy órára pihenni hűvös helyre tesszük. Ekkor ismét vékonyra kinyújtjuk, fánkuszúróval kiszúrjuk, darált sonkával megtöltjük, kis kifliket formálunk belőle, vajjal meg-

kent tepsibe tesszük, tojással bekenjük és forró sütőben sütjük.

Morvay Jánosné, Debrecen.

304. Husvétii narancs sütemény. 25 dk porcukrot, hét egész tojást, egy narancs levét és egy narancs reszelt héját egy edénybe tűzön vízbe állítva felfőzzük. Hozzákeverünk 10 deka vaját s ha a tűzről levettük, negyed kiló lisztet adunk hozzá. A tepsit vajjal kikenjük, megslisztezzük a fészát, beletesszük és megsütjük. Sütés után rudakra vagdaljuk, barackízzel megkenjük, egymásra tesszük és narancsecukorral bevonjuk.

Jakab Jolánka, Siófok.

Háztartás

Husvétii leves. Egy kisebb karfiolt sósvízben megfőzünk s azután szitára tesszük. 8 deka vaját 4 tojás sárgájával, egy deci tejjel és egy evőkanál liszttel elkeverünk, hozzátesszük a szédszedett karfiolt s a 4 tojás kemény habját. Csukható formát vajjal kikenünk, belisztezzük és a masszát beletöltve háromnegyed óráig gőzben kifőzzük, kiborítjuk s húsleveshez tálaljuk.

Husvétii becsinált leves. 8 deka vaját egy edényben felolvasztunk, egy kalarábét apró kockákra vágunk s egy kevés zöldpetrezselymet apróra vagdalunk, s két fiatal csirkét felaprítva, megsóva fedő alatt pároljuk. Ha félig kész, annyi vízzel engedjük fel, amennyi levesre szükségünk van. Feladás előtt 10 deka vaját egy evőkanál liszttel összekelegetünk s a levessel felengedjük. Tehetünk bele egy kevés szerecsendióvirágot és egy darabka fenérgyömbért, mint egy borsószem, 5 szem egész borsot. Apró zsemlyegombócokat főzünk bele.

Bőjti étel. 6 darab zsemlye héját vékonyan levágjuk, tejben megáztatjuk, kifacsarjuk s szitán áttörjük. 6 tojás sárgáját 3 deka vajjal habosra elkeverünk, 6 tojás fehérjéből kemény habot verünk és a zsemlyével együtt a tojás sárgájával összekelegetjük, tesszünk bele egy kanál zsemlyemorzsat és egy kevés sót. Egy asztalkendő közepét vajjal megkenünk, a masszát beletöltjük, cernával összekötjük és sósvízben háromnegyed órát főzzük. Vajban pirított zsemlyemorzssával tálaljuk.

Csuka tormával. A csukát, vagy bármely halat megtisztítás után besózzuk. 2 kg. csukához veszünk egy edénybe egy liter vizet, melybe tesszünk karikára vágott sárgarépat, petrezselymet, egy fej vöröshagymát apróra vágva, egy szál tormát reszelve és 8 deka írósvajra és addig főzzük, míg a zöldség megpuhul. Egy másik edénybe tesszünk egy félliter tejtelt s elhabarjuk egy evőkanál liszttel, hozzátöltjük a zöldséges levest, beletesszük a halat és gyors tűznél, fedő alatt felforraljuk óvatosan, hogy a hal szét ne főjjon. Ha a hal elkészült, tálra rakjuk, frissen reszelt tormával behintjük és a tejeles levet rátöltjük. Melegen tálaljuk.

Báránghús tárkonyosan. A bárány elejének negyed-részt 2—2 és fél liter vízben főni tesszük. Ezalatt készíthetünk egy kanál zsirból s egy fakanál lisztből szép barna rántást, melyet egy csésze hideg vízzel feleresztünk, elkavarjuk és a levesbe öntjük. Tesszünk bele egy kávéskanálnyi zöld tárkonylevelet, izlés szerint borecettel megsavanyítjuk, megsózzuk és pár percig főzzük, végül egy deci tejtelt öntünk hozzá és a hússal együtt tálaljuk. Aki a rántást nem szereti, készíthetjük úgy is, hogy rántás helyett egy fakanál lisztet vízzel elhabarunk s a fővő levest ezzel felengedjük. A tejfelbe pedig egy tojás sárgáját keverünk bele.

Husvétii pecsenye. Borjúcomból szép szeleteket vágunk, szalonnával megtűzdeljük, néhány csirkemájjal együtt vajban kisütjük. Császárhúst forró vízben megábalunk és szintén szeletekre vágjuk. Burgonyát egyenlő kockákra vágjuk és vajban kisütjük. Mártást készítenk és melegen tálaljuk.

Vegyes hús és töltött tojás aszpikban, (locsolók részére is). Egy szép libamáját, 1 marhavelőt, 1 kappan, vagy egy pulyka fehér húsát, egy nagyobb pácolt, füstölt nyelvet külön-külön sósvízben puhára megfőzzük. A velőhöz és a májhoz fővés közben adunk 4 evőkanál hort és egy evőkanál borecetet. Ha megfőttek a húsok, a vízből kivesszük és ha kihültek vékony szeletekre felvágjuk. Egy esinos formát kisujnyira aszpikkal megtöltünk s ha megfagyott, díszítésül vékony citromszeleteket rakunk rá és ismét aszpikot töltünk. Megfagyás után tesszünk egy sort a felvágott húsból és velőből vegyesen és minden sor után aszpikot töltünk, megfagyaszítjuk és így tovább, míg a forma tele lesz és a húsok elfogynak. Ekkor jégre tesszük s tálalás előtt egy pillanatra meleg vízbe mártjuk és kiborítjuk. Tetszés szerint díszítjük és tartármártást is adhatunk hozzá.

Hideg mártás. 4 tojást keményre főzünk, a sárgáját kivesszük és szitán áttörjük. Egy-egy kávéskanál mennyiségű zöldpetrezselymet és hagymát finomra vagdalunk és 3 evőkanál olajat egymásután, egy citrom levét és 6 kávéskanál jó mustárt a tojással elkeverünk. A tojás fehérjét felvagdaljuk és szintén a mártásba tesszük. Sonkához vagy füstölt kolbászhoz igen jó.

Stefanovits huszárszázados gyermekei, Berettyóújfalú

EMLEKSZIK?

Irta: Stella Mária

Egy kis csokor ibolya, egy könyv, egy cigarett,
Ennyi az egész egy elhalkult szonett . . .
Úgy fájt a szám az első csók után
Jött aztán több is — és most — már a szívem fáj!

Azt mondta a szemem két ragyogó csillag,
Nem kíván más ajkat csak az én csókomat!
Emlékszik? a könyvbe aláhúzta e mondatot:
„Utolsó pohár pezsgőm, utolsó virágom maga volt!”

A könyvet elteszem a többi sok közé,
A cigarett sorsa, átváltozni füstté,
A virágot küldje a lelkeim vissza,
Nem kell az magának, . . . tudom már megunta

Husvétí saláta. Burgonyát, szarvasgombát, zellert, nyelvet, articsókát kissé megpácoljuk, adunk hozzá majonézt, olvasztott zselatint, de vigyázzunk, hogy a keveréssel ne törjük össze, gúla-alakban találjuk, keményre főtt, s átpasszírozott tojás sárgájával és tojás fehérjével meghintjük, zöldpetrezselyemmel és kaviárral díszítjük.

Hering majonéz. Olyan heringet vegyünk, amelyek közt több tejes legyen, mint ikrás. A tejet kivesszük és vízbe félretesszük. A heringet a sótól több vízben kiáztatjuk, gerincéről lefejtjük, szálkáit kivesszük és 2 ujjnyi darabokra felvágjuk és abba a tálba rakjuk, melyben feladjuk. A hering tejet egy bögrében szétdörzsöljük, vízzel vegyített borecettel felhígítjuk, adunk hozzá egy fej apró kockákra vágott vörshagymát és egy hámozott reszelt almát. Ezekkel jól összekavarjuk, a heringdarabokra öntjük, hogy ellepje. 2-3 keményre főtt tojást apróra vágunk beszórjuk és tartármártással leöntjük.

Husvétí sóssütemény. Tea-rudak. 16 deka vaját, 24 deka lisztet, 2 evőkanál tejszínt, 2 tojás sárgáját, 1 egész tojást, 1 deka élesztőt és egy kevés sót összegyúrunk. Ha kész, kinyújtjuk, hosszú rudakat vágunk belőle, tojással megkenjük, köménymaggal és sóval behintjük és megsütjük.

Vanília likőr. Egy fél liter legfinomabb tisztított szeszebe elaprózzunk egy rúd vaniliát, bedugaszoljuk s egy hétig, naponta felrázva, meleg helyen állni hagyjuk. Ekkor 1 liter vízben 85-90 dkgr. cukrot 1 óráig főzünk és míg forró, vigyázva, lassan beleszűrjük a szeszt, azután álkörmössel (gyógytárban kapni) megpirosítjuk, másnapig állni hagyjuk, aztán üvegekbe töltjük.

Kávé likőr. Egy fél liter legfinomabb tisztított szeszebe eldarabolunk 3 gramm vaniliát, néhány napig, gyakran felrázva, állni hagyjuk. Ekkor 1 kg. kockacukrot fél liter vízzel kissé nyúlósra főzünk s egy fél liter finom, erős, tiszta kávént öntünk hozzá, hogy meg ne keményedjen, ezt egész kihagyjuk hűlni s akkor szűrjük a szeszt bele, másnap üvegekbe lehet önteni, jól bedugaszolni s állva eltenni.

Engyedi Antalné, Budapest.

Tartsunk tavaszi kúrát!

Irta: Dr. Th. R.

Az ellenség ellen csak akkor folytatunk eredményes harcot, ha egyszerre lehetőleg mennél több oldalról támadjuk. Az emberi testre kártékony tényezőket akkor tudjuk megsemmisíteni, hatásukat akkor ellensúlyozhatjuk, ha azokat egyszerre támadjuk kívülről és belülről.

A legegészségtelenebb életmódot kétségenkívül a téli időszakban folytatja az emberiség. És az a korszak, melyben úgy a társadalmi, mint a magánéletben lakoma lakomát ér s amikor világa van a hússal való táplálkozásnak és a túlfűszerezett ételeknek. A dözsölés káros hatásainak eltüntetése végett feltétlenül szükség van egy hosszabb korszakra, melyben okos étrend, esetleg orvosilag szabályozott diéta helyrehozza az oklalan életmód és táplálkozás hibáit. A tavasz hozza nekünk az olyannyira szükséges, sőt nélkülözhetetlen zöld főzelékféléket, melyeket azonban inkább párolva, semmint vízben kifőzve kell magunkhoz vennünk. A zöld saláta egyetlen étkezésünkben se hiányozzék, s annak fajtáit, a fejes salátát, az endíviát stb. lehetőleg változtatni kell.

A zöld főzeléken kívül elkerülhetetlenül szükséges a könnyű, sok zöldséggel készített levelek élvezése. A nehéz, mert zsíros húslevesek helyett orvosok elsősorban a kelvirág (karfiol) és gombalevest ajánlják. Nagyon helyesen tesszük továbbá, ha minden étkezés után megesszünk egy almát, vagy narancsot, mert mindkét főtben bőségesen van *vitamin*, melynek jótékony hatását az emberi szervezetre csak nemrég ismerte fel az orvostudomány. Később, mikor már van cseresznye, alma helyett ezt, vagy a benne levő sav miatt még inkább meggyet együnk étkezés utáni csemege gyanánt. Déli gyümölcs (datolya, füge) lehetőleg mellőzendő.

Nagyon fontos szerepe van az emberi test regenerálásában a friss levegőnek, elsősorban az oxigénnek.

A mennél mélyebb gyakori lélegzetvétel már csak azért is ajánlatos, mert ez a vért kinyomja a végtagok legkülső erecskéibe, s ezzel a kezeket és lábakat ellátja a szükséges meleggel. Az azelőtt lomhán az erekben hőmpolygó vér suhanó hegyipatakká lesz, s magával ragad minden az erekben visszamaradt káros anyagot. Az oxigén legtöbb táplálékát alkotja a vérszejteknék, ezért ajánlatos mennél több tiszta tavaszi levegőt beszívni.

A vérkeringést és az anyagcserét nagyban fokozza a testi mozgás. A téli lomhaság száműzésével mennél többet sétáljunk és mozogjunk a szabadban, végezzünk kerti munkát, ha pedig szobában tartózkodunk, az ablak legyen mindig nyitva.

Nagyon ajánlatos a rendszeres testgyakorlat, még pedig nyomban felkelés után legalább félóráig, mindig nyitott ablaknál, vagy, ami még jobb, a szabadban (udvarban, vagy kertben). A súlyemelés és szabad tornázás nemcsak az izmokat erősíti, hanem fokozza és szabályozza a vérkeringést. A tartós futástól lehetőleg óvakodni kell, mert káros hatással van a szívre és a felekiót idéz elő.

Hetenként vegyünk két jó meleg fürdőt, amelyre hideg zuhanyra kell következnie. Naponta felkelés után pedig jól dörzsöljük, vagy dörzsöltessük meg testünket.

A tavaszi kúra tartalma alatt lehetőleg csökkentjük az alkoholt és dohányt élvezését, esetleg teljesen tartózkodjunk e két méregtől.

A helyes tavaszi kúra négy hétig tart, s annak, aki szigorúan betartja, egészség, jókedv és acélos energia a jutalma.

Előfizetőink monogrammjai

SZŐKE TISZA SZELID VIZE...

Lépésben

(HITTER VIKTOR)

Zenéjét szerző: KOVÁTS GÁSPÁR Cegléd

Ének

1. Sző-ke Ti-sza sze-lid vi-ze za-va-ros, meg-á-radt; Ma-gyar hon-véd két sze-mé-ben vég-te-len a bá-nat.
2. Ma-gyar hon-véd jobb kedved is lesz majd nem-so-ká-ra. Há-rom-szí-nű zász-lót tű-zünk Hargit-ta or-má-ra

Zongora

Ós ha-zá-ját, szép ha-zá-ját, gyá-va nép-ség, hit-vány el-len té-pi Mért nem szabad, mért nem lehet fegyvert fogni né-ki?
Vér-rel vesszük a szerbektől bu-za-ter-mő Bán-sá-gun-kat vissza. Rá-kó-zi-nak ő-si föld-je, esemek vé-rét isz-sza.

GYERMEKEKNEK

Öntözőkódó versikék

KISFIŰ:

Húsvét-hétfő ünnepnapján
Öntözőkódnál jöttem én...
Van-e elég piros tojás?
Van-e finom sütemény?

Szagos üveg a kezemben,
Lányok, el ne fussatok!
Szagos víztől pirosabb lesz
Fehérbárony arcotok.

Szebben csillog a szemetek,
A hajatok fényesebb,
Frissebb lesz a járásotok,
S mint az öze, kényesebb.

Jobban megy majd a tanulás,
Gyorsabban az öltözés, —
Senki lánynak meg nem árthat
A húsvéti öntözés.

Nem sajnálom tőletek én
Az illatos locsolást,
Cserébe csak egyet kérek:
Húsvéti piros tojást!

KISLEÁNY:

Tegnap reggel te jöttél el
Szagos vízzel énhozzám,
Visszaadom ma a kölcsönt,
Ahogy illik: igazán.

A kisleány nem locsolhat
Szagos vizet — fiúra!
Éppen azért: legjobb volna,
Ha kijönnél a kútra.

De ha nem jössz, az se nagy baj!
Egy pohár víz is elég.
Ne ijedj meg: most zúdítom
A friss vizet tefeléd.

Nem sajnálom én a vizet,
Jut belőle neked is,
Ettől fogsz megokosodni,
S frissebb lesz az eszed is.

Iskolában, ha kihívnak,
Hát a szádat nem tátod, —
S nem kérek én jutalmul mást,
Csak egy-két szál virágot!

Anyuka felköszöntése húsvétkor

Anyúcskám édes, húsvét reggelén
Habágyúcskádban felköszöntlek én.
A szívem súgja: első én legyek,
Hogy üdvözöljem ébredésedet.

Anyúcskám, nézd: amint ez már dukál,
Jó kisfiad az ágyad mellé áll.
Megcsókolja a drága két kezéd,
S elmondja a húsvéti éneket.

És most engedd meg, anyúcskám, nekem,
Kis öntözőmet hogy előveggyem.
Hisz húsvét napján nekem is szabad,
Hogy szagos vízzel meglocsoljalak.

Csak azt kérem, hogy áldjon meg az Ég
És adjon neked sok húsvétot még!
Sok boldog, vidám, drága ünnepet,
De mindig nagyon szeress engemet!

Kozmetika

Szeplő ellen minden nő szeretne védekezni, mert ezeknek különösen tavasszal való megjelenései a szépség rovására mennek. Különösen ki vannak téve ezen bajnak a szőkéék, vöröshajúak és a finom, gyöngéd arc-bőrrel bíró barnák is. Bár a baj nem árt az egészségnek s csak tavasztól őszig szokott tartani, mégis fontosnak tartjuk, hogy az ez elleni védekezési módozatot megismertessük, mely nagyban előmozdítja a szeplő eltűnését. Azok a szeplők azonban, melyek nem a napfény folytán támadnak, ez esetben legjobb orvosi segílyt igénybe venni, mert itt belsőleg is kell ellene tenni. A Szanatórium Gyógyszertár (Budapest, Főherceg Sándor-u. és Szentkirályi-u. sarok) rendelkezésünkre bocsátotta a következő receptek leírását, azonban ezen adagok oly nagy mennyiségben vannak adva, hogy az körülbelül egy liter folyadéknak, vagy egy kg. kenőcsnek felel meg. Tehát megrendelés esetén, meg kell jelölni, hogy mennyire van szükség. *Arcmosó folyadék:* a következő összeállítás szerint: Kal. carbon 60, Kal. chlorium 20, Natr. boracik. 15, Sacchar alb. 60, Glycerin pur. 150, Aq. rosar. 340, Aq. Naphac 355. — **Szeplő elleni arkenőcs:** Adeps. lanac 30.0, Ol. amygdalac 106.0, Ceru. alba 22.0, Natr. borac. 30.0, Peroxygenol 30.0, Aq. rosae 140.0, Jonon 1.0, Ol. iridis 2.0. — **Szintén szeplő elleni kenőcs:** Lanolin 20.0, Liq. hydrogeni 12% 20.0, Bismu. oxy. chlorati 1.0. — Ezen szeplő elleni szerek teljesen ártalmatlanok, s mindenki elkészítheti bármely gyógyszeresznél.

A tengeri betegség gyógyszere

Tudvalevő dolog, hogy a tengeri betegség a hullámok által okozott hajóingadozástól ered. Csodálatos dolog, hogy a csecsemők és kis gyermekek csak igen ritkán esnek ebbe a betegségbe. De nemcsak a tengeren utazókat, hanem igen gyakran a szárazföldi utasokat, vasúton, különösen a gyorsvonaton, villamvasúton, a kocsin utazókat, többnyire a nőket igen gyakran fejfájás, hányási inger és szédülés lepi meg, mely a tengeri betegség szimptomáival azonos. A tengeri betegség lényegével eddig még nem jöttek tisztába az orvosok. Egyik része lelki okokra vezeti vissza a tengeri betegség keletkezését, másik része azt állítja, hogy a hajó ingadozása és zakatolása az agyra és az altesti szervekre ingerlőleg hat, végül sokan azt adják a betegség okául, hogy a vérkeringésben zavarok állanak be, t. i. a test egyes részeiben vértöndülés, vérhiány keletkezik. A tengeri betegség enyhítésére a bromot és pedig ennek sóit, a bromnatriumot és bromkáliumot használták. Ezeket a preparátumokat azonban olyan nagy adagokban kell venni, hogy a betegen gyakran a brommérgezés előjelenségei mutatkoznak. Az erős bódítószerek, mint chlorhydrát, ópium átmenetileg csillapítón hatnak ugyan, mert az ember álomba merül, de később annál hevesebben tör ki újra a betegség. Legújabbban egy hajóorvos egy newyorki orvosi havi fo-

lyóiratban egy teljesen ártalmatlan szert, a bromurált ajánlja, amely hatására nézve a brom-készítmények és narkotikus szerek között áll és a szervezetre káros hatást egyáltalában nem gyakorol. A hányingert visszszorítja és a fejfájást megszünteti.

Színházi levél

Nagyságos Asszonyom!

Két premiér-beszámolóval vagyok ugyan adósa, de engedje meg, hogy első helyen a Nemzeti Színház végtelenül finom és megható gondolatának szenteljek néhány sort, annak az épp oly kegyeletes, mint szerencsés gondolatnak, hogy K. Hegyesi Mari emlékére a „Lili“-t elevenítette föl. Istenem, a Lili, a Lili-keringő („Oh, mily bohó valék!...), a trombitáját kereső, ügyetlen Plinchar d tüzér, az öregedni nem akaró nagybácsi, az emlékei takaró nagymama és a szerelmes unoka... egész tarka sora rajzik föl az ifjúkor meghitt örömeinek, amikor még gyönyörűséget találtunk a szeplőtelen leányszív első, zavarodottságában oly igéző megdobbanásában, amikor nem félmeztelen showgirl-ök ordenára táncain, hanem egy diszkrétén libbenő szoknya fodrocskáin legettettük a szemünket, amikor... De minek folytatassam? Ön tudja, asszonyom, még nem vagyok elég öreg ahhoz, hogy a múltat idézgetve, már csak emlékeimen rágódjak, de olyan fiatal sem vagyok, hogy az izlés és a szellem dekadenciája meg tudjon rontani.

Csak dicsérni lehet a Nemzeti Színházat, amiért — ha mindjárt egy jótékony szándék apropójából is — műsorába illesztette a francia Hervé lehelletszerűen hangulatos, bájosan pikáns és ma is friss ötletekkel ható muzsikájával fűszerszámozott „Lili“ operettet, a párisi vigjátékirodalomnak ezt a multhatatlan értékű termékét. A Nemzeti Színház fölös szeméremmel „zenés vigjáték“-ká keresztelte át ezt a vérbeli vaudeville-t, talán azért, mert egy állami s hozzá drámai műintézethez méltatlannak véli az „operett“ elnevezést. Nem tartjuk megokoltan ezt az aggodalmat, főleg nem a „Lili“ előadása óta, amely olyan énekes bonvivánt és olyan szubrettet revellált, mint: Kiss Ferenc és Bajor Gizi, Kiss Ferenc Plinchar-d-ja nem a Szirmai Imre feddhetetlen népszínházi hagyatékából átmentett „édesszavú“ tüzér, Kiss Ferenc sokkal szabadosabb, szilajabb, bursikózább, talán paprikásabb is. Szirmai tüzére franciás vágású volt, a Kiss Francé inkább magyaros, de békebelien az. Bajor Gizi meglepett egy sanzonnak Medgyaszay Vilmára emlékeztető frazirozásával, — ez a nagytehetségű művész nő nyilván a legelső díző lenne, ha nélkülözni tudná őt a komoly Thalia. Pethe Sándor öreg Saint-Hypothése márkiját pedig látni kell, ha fel akar üldülni ebben a keserű világban.

Higgye meg, én irtózom a régi nagy operettek folbújtásától, irtózom, mert annyi csalódás ért, hogy legjobb szeretném, ha a tisztelt fölújító színházak és színészek tiszteletben tartanák az érzékenységet és főleg az emlékeimet. — Eddig még egyetlen új divának sem sikerült Blaha Lujza, Pálmai Ilka, Hegyi Aranka, Küry Klára hatalmas művészegyéniségének varázsával megbirkóznia. Meg is mondom, miért. Mert a francia operett klasszikus korából (az Offenbachok, Hervék, Audranok, Planquettek korából) való operettekhez nemesak formás láb és mutatós pofika, hanem abszolút szin-

HA MAJD EGYKOR . . .

Irta: Országh Bálint (Pécs)

Ha majd egykor örökre elalszom
Holdsütötte csendes éjjelen . . .
Nem lesz, ami visszahozna néked,
Ha már elszállt könnyes életem.

Hiába várod majd estelenként,
Hiába, többé, a jöttömet . . .
Nem látod már bús arcom előtted . . .
Nem látod már szememben a könnyet.

Ma még tied ez a szerető szív,
Holnap már nem az lesz. — úgy lehet;
Ma még lázas ajkam csókolhatod . . .
Holnap, a sír mindent eltemet.

játszó tehetség is kellett, jelentős hangaryaggal és énektudással párosulva. Én szerctem és szívesen látom a Péchy Erzsikét, a Honthi Hannákat, a Lábass Jucikat, a Biller Iréneket is, — de Istenem, hol van ezeknek a mai bájos primadonnáknak a játékbeli kvalifikáltsága a magyar operett „hőskorának” csillagaiétól?!... Igaz: a mai zagyva operettírás egészen más feladatokat ró az énekes szubrettre, sokkal könnyebbnek, felületesebbnek, hogy ne mondjam: bolondosabbnak kell lennie, — s talán ezért is nem kapjuk meg az ő mozdulataikban, arcjátékaikban, egész előadásbeli stílusukban a kérészt régi képet. De akkor ne is erőltessék az operett-színpadokon a játék-operettek fölújítását, hanem — és ide akartam kilukadni — engedjék át ezt a félig-meddig művészettörténeti műfajt a Nemzeti Színháznak, amely — mint most fényesen bizonyította — nagyszerű gárdával rendelkezik.

Adnék itt egy jó tanácsot Hevesi Sándor igazgatónak: igtassa a Kamaraszínháznak amúgy is vérszegény műsorába a régi francia operettiskola gyöngyeit: a „Lili” mellé a „Nebántsvirág”-ot (Bajor Gizivel és a kitünő Pethessel Celestin-Floridor szerepében), „A szép Heléné”-t (Bajor Gizivel, Kiss Ferenczel mint Páris, Rózsahegyivel mint Menelaus), az „Orpheus”-t (Bajor Gizivel, Kiss Ferenczel, Pethes Sándorral mint Styx Jankó) stb. Egyszeriben a Kamaraszínház lenne Budapest legfrekvenciáltabb és legklasszikusabb operettjáték intézei. De hagyjuk Hevesit... Tud ő jótanácsot adni — önmagának és megsúghatom: már gondol is erre. Hogy honnét tudom. Majdnem — tőle.

Most pedig pár őszinte, meleg szót Szenes Béla új vígjátékához, „Az alvó férj”-hez, amely ennek a vidám, mindig kellemes, problémákkal soha nem kinlódó fiatal humoristának eddig a legjobb színdarabja. A fölületés néző csak kacag a pompás éleceken, a kiélezett helyzeteken, a jól megfigyelt figurákon, de aki szeret egy kicsit a mélyére látni annak a sajátsgos szövedéknek, amit társaságnak szokás nevezni, sok megszívlelni való igazságot talál benne — a groteszk mozdulatok és kicsavart elemességek sztaniolpapírjába csomagolva. Szenes Bélának nagy sikert hozott ez a vígjátéka és Szenes Béla végre meghozta a sikert a Vígszínháznak is, amely hónapok óta csetlik-botlik, anélkül, hogy megtalálta volna a slágerét. Igaz: Pirandello lángelme, Galsworthy maga a kristályos elegancia Shaw az utólérhetetlen szatira és igazlátás — de úgy látszik, a pesti publikumnak elsősorban — Pest kell, a maga képét akarja látni, ha mindjárt a Szenes Béla torzító tükrében is. Az előadás keretéből Rajnai Gábor egész fejfel magasodik ki, de Gombaszögi Frida — ez a született tragika — egy nem neki való asszony szerepébe is bele tudta vinni a maga vibráló érdekességét és nagyon mulatságos karikatúrát csinál a pesti korzó pletykázó „úriasszonyából” Göthné Kertész Ella.

S végül: a „Mimikri”, Ferenczy Ferencnek, ennek a régóta hallgató, finomtollú írónak franciásan elmés, gondosan fölépített, elegánsan dialogizált vígjátéka. A Kamaraszínház fölújítása teljes sikert hozott úgy a darabnak, mint a színészeknek, akik közül Márkus Emma asszony nagyszerű mágnáshölgy-paródiája és Nagy Terus feltünő beszéd- és játéktechnikája ragadta meg legjobban a közönséget. Pethő Attila egy svihák szerepében fejlődőképességének ritka jeleit árulta el. Szívesen hallgattuk és tapsoltuk.

... No és a pletyka? — kérdezi nyilván. Az is van. Egy közismert pesti fiskális feleségül veszi az egyik drámai színház legszebb és legfiatalabb szubrettjét. Pardon: most veszem észre, ez nem is pletyka, csak — házasság.

Hódolattal csókolja kezeit

Eugenius.

A trón

Irta: Bónyi Adorján

XII.

Egy éjszaka a palotában

A michelsburgi tornyok fél kettőt ütöttek. A palota kertjében felállított gárdisták kopogása mintha csöndesedett volna. Egyiké-másiké el is halt. A jó fiú bizonyosan valamely lócára húzódtott le, vagy nekidől egy virágzó gesztenyefának és szundikál. Ilyentájt már nem igen szokták vizsgálni az őrséget. Minek is?

A nagy ház csöndes és fekete. Alszik. Most végigmehetnél a folyosókon és nem hallanál semmi neszt. Alusznak.

Vajjon?

A balszárny földszintjén van a cselédek lakosztálya. Sok egyforma szoba egymás mellett. Mind egyiknek ajtója van a keskeny és sötét folyosóra. Az ajtók némán és feketén állanak egymás mellett.

Az egyik néma és fekete ajtóról leválik egy fekete folt, egy sötét vonal szinte csak és hangtalan, lassú mozgással óvatosan előre halad a folyosón. Mintha egy fekete sáv húzódnék végig a fal mellett.

A gummicipők, amellyel a modern betörők el látják magukat, nem adnak semmi zajt. A hangtalan árnyék suhan a folyosón előre.

A folyosó jobbra kanyarodik; ő is bekanyarodik jobbra. A folyosó végén lépcső állja útját; fölmege a lépcsőn. Némán, biztosan, nyugodtan és titokzatosan halad éjszakai útjában előre.

Az emeleten van. Még mindig a balszárnyon. Az emelet végén jobboldalra nagy üvegajtó nyílik. A kilincs sápadtan csillog a homályban. Halkan, óvatosan, zaj nélkül megnyomja a kilincset. Az ajtó azonban nem nyílik.

Egy rövid percig csönd és hallgatás és mozdulatlanág. Akkor egy rezdülésnyi zörrenés sóhajt bele az éjszakába; a falak egykedvűen hallgatják: kulcs csörrent.

Válogat a hosszú és csaknem egyforma kulcsok között. A keze végigsimogatja mindegyikét. Aztán az egyiknél megáll, ezt becsúsztatja az ajtóba; egy másodperc; az ajtó szolgálatkészen enged utat.

Új folyosó. Nehéz szőnyegek. Széles ablakok. — Ó nyugodtan és némán megy előre biztos útján. Gondosan számolja az ajtókat. Hét... nyolc... kilenc...

Kilenc. Itt megáll. Újra a kulcsok alig hallható csengése. Egy kulcs szalad bele a zárba. A zár sóhajt; az ajtó nyitva van.

Az ajtót behúzza maga után és bent megáll. A függönyök le vannak eresztve és akkora a sötétség, hogy még az ő nagyszerű szeme is tehetetlenül fúrja át a feketeséget.

A zsebébe nyúl. Valami újra előkerül a zsebből, a kulcsok mellől. Egy gyöngye kattanas: a földön, közvetlen előtte, egy ferde körben enyhe fény jelenik meg.

A ferde fénykör a földön lassan halad előre. Aki a lámpát a kezében tartja, csak arra kíváncsi, hogy van-e valami a földön előtte? Ezért irányítja a kicsi reflektort a lábai elé.

A gyöngye fény egy bizonyos irányba halad következetesen. Végre megbotlik a fény, elformátlanodik a kör: szőnyeges lépcső állt eléje. A fény lassan felmászik a lépcsőn: egy lépcső, két lépcső, három lépcső. A harmadik lépcső tetején a fény megáll. Itt egy hatalmas szék terpeszkedik; előbb csak aranylabai látszanak, aztán sötétpiros testének egy darabja; azután két karesű, aranyszínű, enyhén lefelé görbülő karjai. A fény csöndesen körüllegi, végigcsókolja a széket a lépcső tetején. Végül a karoknál megállapodik. A karok mereven, végükön meggömbölyödőn nyúlnak a levegőbe: egy karosszék két karfája.

A fény a jobboldali karfát választja. Ezt önti be sárga, szelíd, gyertyányi világossággal. A fény most nyugodtan áll egy helyben, mintha valahova, talán magára a székre letették volna. S a nyugodt fényben két kéz jelenik meg.

A két kéz előbb végigtapogatja az aranyos karfát. Egy ponton megállapodik; ez a pont a karfa alján van; az egyik kéz, a jobb kéz ekkor eltűnik. Halk motozás; valami újra megesörren; egy kis acélszerszámmal tűnik elő újra a jobb kéz; egy kis acélfúróval. A kis acélfúró sebes munkába fog; a karfa kemény; az ember liheg és verejtékezve dolgozik. Azután eltűnik a fúró és új holmik kerülnek elő: egy villamoscsengő gombja és két szál selyemdrót. Két perc: a csengőgomb rá van csavarva, rá van erősítve a karfára; a kéz felemeli a lámpát és körülvilágítja. Rendben van: a gomb sem jobbról, sem balról, sem felülről nem látszik; mélyen elbújik a karfa alján.

Most a két szál selyemdrót indul útnak. A csengő-gombnál kezdődnek és végigmennak a karfa alján, aztán elbújnak a szék háta mögött. A kéz ügyesen vezeti őket és apró, fehér vaskapcsokat szúr be fölöttük a fába, hogy nyugodtan megálljanak. A drótok lesiklanak a szék határól a földre és a fal mellett, lent, ahol a tapéta a parkett parkányához ér, folytatják útjukat. A lámpa lekerül a földre és végigtáncol a drót előtt a fal tövében. A két kéz villámsebesen bújtatja végig a selyemszálakat, az apró, láthatatlan vaskapcsok nesztelni fúródnak bele a fába. A lámpa elégedetten veti rájuk sápadt fényét, ember legyen, aki ezeket a drótokat, akár véletlenül is, észrevegye itt a fal mellett. Negyedóra sem telik el: a vezeték már az ajtónál van.

Öt perc és a sárga kis fénykorong a folyosó falán táncol, lent, a szőnyeg szélén. A folyosó hosszú, de a drótok és a lámpa egyre távolodnak az ajtótól. Az árnyékszerű ember lankadatlanul dolgozik.

Már a másik folyosón van; már elérkezett a lépcsőhöz. A lépcső fölött megáll; áll és figyel; csönd és hallgatás mindenütt. Mindegy: a lámpának el kell tűnni; itt már áruló lehet. Tompa csattanás, akkora csak, mintha egy veréb rebbentené meg a szárnyait. A sárga fényfolt eltűnik; most még nehezebb lesz a munka; most már csak az ujjaknak szabad látniok; csöndesen és tapogatózva és biztosan halad a munka tovább. A drót végigvonul a lépcsőn is, a vaskapcsok beleharapnak a lépcső melletti falba is és odaszorítják a selyembe bujtatott csengőhuzalt.

A földszinten a harmadik ajtó előtt megáll a gyöngye nesze, mely eddig az éjszakai munkát kísérte. Rövid szünet; a hallgatag árnyék lihegve és verejtékezve támaszkodik az ajtónak. De nem szabad csüggedni, most már a könnyebb dolog jön.

A harmadik ajtó rövid kísérlet után kinyílik.

A drótok átsimulnak a küszöbön; átjönnek a szobába; az ajtó újra becsukódik. A lámpa előkerül és a fénykör újra áttáncol a homályon.

Nagy szoba; körül nagy szekrények; a szekrényeken könyvek; a szekrények mellett hágsók és létrák, amelyeken a szekrények magasságát meg lehet közelíteni. A lámpa reávilágít az egyik létrára; a létra megrögzül; hamarosan hozzátámaszkodik egy közepes szekrényhez; fent belekapcsolódik a szekrény tetejébe; valaki halkán fölkapaszkodik a létrán. A kapaszkodás lassan megy; a kis vaskapcsoknak útközben nagy dolguk akad, amíg a selyembe burkolt drótokat a szekrény háta mögött odaerősítik a falhoz. Kemény, fáradságos, verejtékező dolgozás. Végre: a szekrény elfogy odafent; nincs több könyv, nincs több párkány és nincs több rekesz; a lámpa reávilágít a poros tetőre, a kezek újra a zsebknél kutatnak; egy nagyobb tárgy kerül elő és engedelmesen lefekszik a könyvszekrény tetejére. A lámpa mintha csodálkozva nézné: nini egy villanycsengő; de a kezek nem csodálkoznak; a kezek fürgén és lankadatlanul dolgoznak; a régi fa csöndesen sír a fúró alatt; a csengőt acélszírok mozdulatlanul odakényszerítik a szekrényre.

A létra reszkette hajladozik, amint lesiklik róla a néma munkás. Azután nyugodtan vár a létra és egykedvűen támaszkodik a szekrény cifra oromatához. Valaki kioson az ajtón.

Lábujjhegyen sebes suhanás a folyosón. A lépcsőre. A lépcsőtől balra fordul és siet tovább. Ah, ez már ismerős vidék: ez itt a cselédfolyosó. A folyosó végén egy ajtó mögött eltűnik az árnyék; de csakhamar ismét előkerül. Lassan megy és óvatosan; a kezében vigyázva emel valamit. Ugyanaz az út; a cselédfolyosón át a lépcsőig; a lépcsőn túl a harmadik ajtóig. Be az ajtón; elő a lámpával; föl a létrán. A szekrény tetején a cifraszágok mögött, hátul, jól elrejtve két kicsiny üvegtartály telepszik le. Villanytelep. A fürgé kezek a drótokat az üvegtartályhoz vezetik és bekapcsolják. Egy sötét fej még egyszer közel hajlik; még egyszer megnézi, megvizsgálja a csavarokat, a tartályokat, a drótokat, a csengőt, azután felsőhajt; leszáll a létrán, a létra visszakerül a helyére, a lámpa elalszik, az ajtó utoljára nyílik és utoljára csukódik, a kules gyöngyén harsan a zárban, a folyosón, ama távoli cselédszobáig, újra végigsuhan a titokzatos árnyék.

Csönd. A cselédszobában, ahol sötét van és némaság, az éjszaka munkása fáradtan ül le az ágy szélére. Később cigarettát vesz elő és rágyújt. A füst látatlanul kavargó bele a feketeségbe. Cigaretázik és jó kedve van, mint akinek a dolgai jól sikerültek. Később feláll és az ablakhoz sétál. A cigarettát a szájában és kibámul. Künn, nagyon távol, mintha szürkülne az ég. A vén fák mozdulatlanul és egykedvűen állnak a parkban. Némán néznek farkasszemet az emberrel az ablakban. És másnap bizonyosan nem fogják senkinek megmondani, hogy látták Jeromost, cigarettával a szájában és gummicipővel a lábán szobája ablakában olyan kései időben, amikor már minden istenes ember az igazak álmát alussza.

A palotaőrök jó lelkiismerettel szundikáltak őrhelyeiken. A michelsburgi toronyórák egymásután nyugodtan, zengve, éjszakai áhitattal ütötték el a három órát.

u. n. *suffragette-mozgalom*, amely leghevesebb Angliában, ahol az 1867-ben alakult National Society for Woman o suffrage és más női ligák úgyszólván valósággal ostromolják a parlamentet. Hasonló célú egyesületek az idegenbe szakadt leányokat védő *Amies de la jeune fille*, az alkoholizmus leküzdésére irányuló *World's Women's Christian Temperance Union*, a Nőegyesületek Nemzetközi Szövetsége, amelynek húsz millio tagja van. Magyarországon 1905-ben alakult meg a Feministák Egyesülete és később hasonló céllal, a Magyar Nőegyesületek Szövetsége. Ehhez a kettőhöz aztán legújabbán még számos hasonló célú egyesület járult, amelyeknek felsorolására nincsen helyünk.

„*Hajduböszörményi előfizető*“. A következő igen jó kremes receptet ajánlom: Vegyünk félliter sűrű tejet és szétvágunk egy ujnyi hosszú vaniliát és beletesszük a tejebe s forni hagyjuk. Most tíz tojássárgáját felverjük és annyi cukrot tesszünk bele, amennyit megkíván, hogy elég kemény legyen, a vaniliát tejet rátöltjük, jól összekavarjuk és folytonos kavarrással felfőzzük s ha megsűrűsödött, tűzről levesszük és habverővel tovább verjük, míg teljesen lehűl. Most pedig vegyünk fél kiló lisztet, kettő tojást és egy tojás nagyságú vaját, ebbe kevés sót s gyűrődészkán felverjük, mint a rétestésztát. Azután kinyújtjuk, amilyen vékonyra csak lehet, középtesszünk 0.75 kg. vaját, összehajtogatjuk s pihenni hagyjuk. Ezt háromszor megismételjük. Negyedszer a tésztát kettőbe vágjuk, fél ujnyi vastagságra kinyújtjuk, pléhbe tesszük, kisütjük s melegen a krémet ujnyi vastagon rákenjük, másik felét rátesszük, tetszés szerint felvágjuk s jól megcukrozza feladjuk.

Somorjai Korbusz Lajosné.

222. „*Flacida*“ — Egyik kedves előfizetőnk Ilonka aláírásával, Bábólnáról, fejünkre olvasta rettenetes bűnünket, hogy a híres „*Férfiszeszély*“ receptjét nem ismerjük s hogy kiségitsem a dilemmából, széves volt közölni a sokak által nem ismert titkot. Tehát a „*Férfiszeszély*“ -hez, hogy tökéletes legyen, kell venni sem több, sem kevesebb, de pontosan 37 deka poreukrot, 6 egész tojást, szegfűszeget, fahéjt, (tetszés szerint) fél óráig kell keverni, ekkor kell hozzáadni 25 deka lisztet. Formába önteni, tetejét mandulával meghinteni és közepes tűznél megsütni. — Amint a leírásból látjuk, a férfiszeszély nem is olyan komplikált, mint azt feltételeztük. Mindenesetre nagyon köszönjük, hogy megismerhettük.

Szerk.

„*Vidéki özevgy papné*“. Kaszinótojás. 5 tojást keményre főzzük, lehűtjük, meghamozzuk, kettőbe vágjuk, a sárgáját kivesszük, megreszeljük, 3 deka teavajjal, egy kis sóval összekavarjuk, gömbölyűre formáljuk és a 8 drb feltojást megtöltjük és tányérra tesszük. Az ötödik tojás fehérjét apróra vágjuk, úgyszintén egy kevés savanyú uborkát, aszpitot egy keveset s ha van, vajban párolt zöldborsó, szintén ebből is egy keveset; ha kihűlt, a többi apróra vágdaltakkal a tojásra szórjuk és körülrakjuk, mint a garnirungot s tartármártással jól leöntjük. Kézcsókkal

Szerk.

„*B. Gy. Salgótarján*“. 1. A „szalmaözevgy“ kifejezés minden valószínűség szerint a szalmakalap szóból veszi eredetét, minthogy úgy a férjnek, mint a feleségnek szalmaözevgyi állapota rendszeren a nyári hónapokban szokott bekövetkezni, amikor egymástól különváltan nyaralni mennek. Minthogy pedig nyáron szalmakalapot viselnek az emberek (vagy legalább is viseltek), a szalmakalapot viselő özevgy szó megrövidítéséből maradt vissza a szalmaözevgy megjelölése. — 2. A „petrezselymet árul“ egyszerűen a vásári asszonyok naphosszat való, sokszor teljesen céltalan, üldögélésének a hasonló helyzetben céltalanul üldögélő — és táncosok hiányában nem táncoló — leányok gúnyveve!

Szíves üdv. Szerk.

227. „*Rigó Jancsi*“ receptje, mely tulajdonképpen habos krémes s a következőképpen készül: 10 deka finomra kapart hájhoz, 35 deka lisztet, kevés sót adunk és vízzel rétes keménységű tésztát készítünk és a táblán jól kiverjük. Ha a tészta hólyagosodni kezd, kinyújtjuk és még újabb 10 deka hájat rákenünk, a tésztát összehajtogatjuk és újból kinyújtjuk. Ezekután még háromszor hajtjuk össze és kinyújtjuk, miközben hideg helyen mindig negyed óráig hagyjuk állni. Végül 2 részre osztjuk és lassú tűznél megsütjük. Töltelék: 7 tojás fehérjéből kemény habot verünk, majd 2 evőkanál kakaót és tetszés szerinti poreukrot vigyázva hozzákeverünk, hogy a hab össze ne törjön. Ezt rákenjük a tésztára és a másik lapot előbb szeletekre vágva rakjuk a tetejére. Üdvözlettel:

Sada.

291. „*Lapunk régi előfizetője és hűséges olvasója*“ részére felelet. Fehér prémet és posztót nagyon könnyen és szépen lehet tisztítani a következőképpen: Tetés félmarék grizes nullásliszthez keverünk jókora mogyrónyi szitált, porrá tört mosósódat, ezzel szárazon bedörzsöljük ronggyal a prémet, vagy bőrt, vagy posztót, azt hiszem a vaszont is fogja. Utána jól kiporoljuk és kész. Persze, nagyobb tárgyhoz több kell s ha már lehullott, piszkos morzsát nem lehet újra használni. Még glaciékesztyűt és szarvasbőrt is tisztít, — persze csak ha a fehér. Szücsnőtől tanultam. — Foltos parkettem nekem is van. Bosszant is a dolog, de most hallottam és láttam valamit, ami mindenesetre valamelyest könnyíteni fog a parkettgondozásban. Rövid ideig külföldön voltam, még pedig többek közt a praktikusság hazájában — Németországban. Egy igen előkelő és gazdag család látogatott meg — ahol éppen nagytakarítást tartottak. Sietve ajánlani akartuk magunkat, de a kiesi asszony megfogott. „Nem engedem el, amíg meg nem nézi az én parketomat“. „Alle Achtung“ esodás volt. A háziasszony tovább vezetett. A szalonban éppen sikkalt. Egy asszony egy tányérkába öntött valami folyadékot és egy középpuha, sikkálónál jóval finomabb kefével két araszos átmérőjű foltokat kent a folyadékból, minden foltot gondosan megsekkalt és a még jó nedves parkettet pamutronggyal szárazra dörzsölte el. A háziasszony igen jót mulatott elbámuláson. „Ugye nagyszerű? Lássá kérem, ez az egész. Víz nem ér a parketthez. Ez a szer egyszersmind beeresztő is — és nem is kell vixszelni!“ A háziasszony intett a szobalánynak, aki már egy nagy flannellel állt a hátunk mögött. Kitérta a szomszédos szoba ajtaját, ahol már száraz volt a padló. Míg dörzsölte párszor a parkettet — ime úgy csillogott, mintha félorág kefélté volna. Még jobban elcsodálkoztam, mikor a szobalány elmesélte, hogy *soha* nem keféli a parkettet és mégis szebb, mint a kefélt. Mindennap törli és 14 naponként gyöngén folyadékkal áztatott ronggyal átörli a parkettet ahol kilátszik a szőnyeg alól és strapálva van. Ez az egész. Megnéztem a tavaly husvétkor kezelt, illetve sikkalt parketteket, olyanok voltak, mintha most sikkalták volna. Hát persze ehhez nagyban hozzájárul a németmódra gőzfűtéssel és minden kényelemmel berendezett lakás és az, hogy itt 10 szobában — csak hárman laknak. De még itt is áldják azt az okos embert, aki ilyen jól kiségit a háziasszonyokat. Mert kefélni — tudj Isten — ott sem szeretnek, pedig erre is jobb szerkesztük van, mint nekünk. Természetes, hogy erre én is rendeltem magamnak egy hatalmas kannával abból a viaszkos preparátumból, annál is inkább, mert beeresztett butorra is nagyszerű; tisztít és fényesít, linoeumra is használják. Most csak arra vagyok kíváncsi, mikor jön meg az én rendelésem és hogy a magyar parketre is olyan jó-e, mint a németre. Ha jó, mindenesetre értesíteni fogom kedves asszonytársaimat, mert ez olyasvalami, ami állítólag minden foltot eltávolít, sok munkától kimél meg és igen szép.

Bocsánatot kérek kedves Szerkesztő úrtól a hosszú levélért — de én vagy sokat írok, vagy semmit. Legfőkébb a papírkosárba kerül. Szívesen üdvözlettel egy asszonytárs, akinek szintén foltos a parkettja.

225. „*Egy csillaghegyi előfizető*“. A bőrből készült utazótáskát a portól jól le kell törölni s utána fehér Schmoll-pasztával egy puha ronggyal bekenni s fényesre dörzsölni. Sötétké szövetruhát nagyon szépen lehet megfesteni feketére házilag a következő módon: Fekete hájfestéket kell venni a drogériából 3–4 esomagt, a ruha nagyságától függően, s egy edénybe annyi vizet önteni, hogy a ruhát teljesen ellepje. A vizet felforraljuk, a festéket a forró vízbe beletesszük, feloldjuk, adunk hozzá egy deci ecetet, egy marék sót és jól elkavarjuk. Ezalatt a ruhát vízbe beáztatjuk, jól lecsurgatjuk és azután a forró festékbe beletesszük és folyton kavarra egy félórát főzzük, azután a tűzről levéve, ugyancsak a festékben bennehagyjuk a ruhát míg teljesen kihűl. Ekkor hideg vízben többször kiöblítjük, a ruhát azonban nem szabad kifacsarni, hanem csak a vizet lecsurgatni róla s így kiterítve, megszáritani, természetesen a napfénytől száradás alkalmával óvni kell, s azután nem teljesen szárazon egy másik ruhával letakarva kell vasalni. Kézcsókkal Szerk.

228. „*Esztergomi előfizető*“. Világos szőnyegből a zsírfoltokat el lehet távolítani, ha tiszta búzalisztet benzinnel összevegyítünk s ezzel a masszával a foltot jól bedörzsöljük s míg megszárad úgy hagyjuk, azután kikéféljük. Kezeit esókolja Szerk.

222. „Placida“ Hódmezővásárhely. Az alanti verset, mely 1916-ban, tehát a háború alatt jelent meg, mivel nekem legkedvesebb verseim közé tartozik, közlöm az érdeklődő „Placidá“-val. *Esztergomi előfizető.*

A LENGYEL ŐSZ

I. Bernáth Károly

Schopinnek földjén permetez az ősz
A fák alakja nedves ködbe vész,
Fáradtan bólint pár kicsi virág:
Nehéz az élet, ó, nagyon nehéz...
Roskadtn tör meg sok asszonyi váll —
Hervadt mezőkön most az ősz kaszál.

Schopinnek földjén bánatos az ősz
Az ősi parknak teste csupa seb —
A vén ágak között más már nem tanyáz
Csupán a lármás csúf varjúsereg...
És a csalitban hallgat a halál —
Hervadt mezőkön most az ősz kaszál.

Schopinnek földjén fájdalmas az ősz
A régi kastély romokba hever,
És minden titka rég kitérva már...
Szobák során csupán a szél seper —
S néha tépett levélre is talál...
Hervadt mezőkön most az ősz kaszál

Schopinnek földjén átokvert az ősz
Asszonya finom keskeny ujjait
Nem érzi testén már a zongora...
Csak eső veri, csapja húrjait —
A plafonon az ég bekandikál —
Hervadt mezőkön most az ősz kaszál.

Schopinnek földjén permetez az ősz
S a lány szerelme ének messze már,
Schopinnek földjén Wágner-zene szól...
És orgonál az ércetorkú mozsár.

Előfizetőink ingyenes hirdetései:

Fiatal gazdasz, ki az akadémiát kitüntetéssel végezte, több évi gyakorlattal, állást keres. Szíves megkeresést a kiadóhivatalba kérek. „Szorgalmas“ jeligére.

Egy használt, fekvésre és ülésre beállítható gyermekkoesi és ugyancsak használt játékszoba (ketrec) eladó. Megtekinthető naponta délután 3-6 óra között péntek és szombat kivételével. Pestszentlőrinc, Ohrenstein és Koppel-gyár, Wertheimer.

Középkorú, szerény igényű úrinő, ki állandó otthonra vágyik, kisebb háztartás vezetését elvállalná, ahol családtagnak tekintenék. Kertészethez, baromfityényszerzéshez és kézimunkához is ért. Szíves megkeresések „Szorgalmas“ jeligére Kósd, Nógrádmegye, küldendők.

Keszthelyen a nyári szezonra, június 1-től augusztus 25-ig, egy 2-2 szobás lakás fürdővendégek részére bérbeadó. Lehetőleg idősebb, gyermektelen és feltétlen úripár részére adható csak ki lakásomat. Az ár megegyezés szerint, ágynemű használat nélkül, esetleg reggelivel együtt értendő. Cím: a kiadóhivatalban.

Sok évi gyakorlattal bíró elsőrendű szabónő, ki az angol és francia munkában perfect, úriházakhoz ajánlkozik. Munkát otthon is vállal. Kiszám 250-300.000 koronáért, ruha készítését 200.000 koronáért. Cím: Pestszentlőrinc, Wlassits Gyula-utca 28, ajtó 1.

35-45 év körüli jobb nő, ki egy két családtagnál álló kisebb háztartás teljes vezetését vállalja, úri családnál elhelyezkedést nyerhet, hol jó bánásmódban részesül és családtagnak tekintik. Fizetés megegyezés szerint. Leutazás költségeit viselik. Cím: a kiadóhivatalban.

A legkényesebb izlést kielégítő arany- és ezüst díszítésű **hajdíszfésűk**
Zelenkai R. L.
cégnél, IV., Szervita-tér 6. Alapítva 1837

**BEVÁSÁRLÁSI
UTAMBÓL
PÁRISBÓL**

visszaérkezve, a legszébb hozott modelleket jutányosan és olcsón árusítom. Kérem azok megtekintését

Mme ELEK
Budapest
IV., Párisi-utca 1.
Váci utca sarok.

THERAPIA
HASKÖTŐ A LEGJOBB
VI., NAGYMEZŐ U. 14.
Hygienikus cikkekek nagy raktára.

SPECIAL WERKSTATT
FÜR
LEIBBINDEN UND BRUCHBÄNDER
TÖRVÉNYESEN VÉDVE
GESETZL. GESCHÜTZT Nr. } **33646**

CALDERONI és TSA
LÁTÁSZERESZEK
Budapest, V., Vörösmarty-tér 1.

Látócsövek, szemüvegek, orrszifetők, Zeiss és Görz-üvegekkel. Barometerek, hőmérők.

